

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

724190

ÅRSSKRIFT

FOR

ANKERHUS

1970

Å R S K R I F T
FOR
A N K E R H U S

1970

8

Udgivet af
ELEVFORENINGEN ANKERHUS

Grenen fra livets træ står skønt

AF ELNA BÆKDORF

Fra urgammel tid har træer for mennesker haft karakter af noget helligt og livgivende.

De gamle nordboer havde i deres mytologi Ygdrasil, verdens-træet, der er plantet over skæbnens brønd og passes af skæbne-gudinderne, de tre norner.

I Orientens kult og tankeverden spillede livstræet en vældig rolle som symbol på naturens frugtbarhed og guders og menneskers udødelighed.

Det gamle testamente taler i 1. Mosebog kap. 2 og 3 om livets træ i paradiset have, og i Ordsprogenes bog sammenlignes visdom, opfyldte ønsker og milde ord med livets træ.

Både i ældre kristen litteratur og i vor egen salmebog bruges livets træ som et billede på Kristus, der selv er evighed og skænker mennesker del deri.

I vor dagligdag støder vi på livstræet i korset på jordemoderbiler og i mange broderier, hvis forlæg har hentet sine motiver fra vore formødres arbejder langt tilbage i tiden. Særlig koncentreret møder vi livstræet, når vi een gang om året hengiver os til kulten omkring juletræet.

Hvornår er juletræet blevet kristen skik?

Et gammelt sagn fortæller, at engang for mange hundrede år siden sad nogle børn i Sydtyskland ensomme tilbage i hjemmet, mens de voksne var gået til julegudstjeneste. Oppe fra himlen så Guds engle ned til børnene og fik ondt af dem, fordi de ikke var med, hvor festblussene lyste, og lovsangen lød. Englene besluttede derfor at stige ned til børnene med gaver, og for at gøre juleglæden særlig festlig tog de også fra skoven et grantræ, som de pyntede med lys, at det rigtig kunne stå og stråle med glæde i børnenes mørke stue.

Et par franske digtere fra 1100- og 1200-tallet fortæller, at der ved julefesten rejstes træer, der var pyntet med lysende kærter, og i hvis top der var anbragt en dukke, forestillende det lille Jesusbarn.

Så tidligt har det muligvis drejet sig om isolerede tilfælde, men det viste sig med tiden, at juletræet var en skik, der var kommet for at blive og gå sin sejrsgang over størstedelen af den kristne verden.

Fra 1500- og 1600-tallet har vi ikke så få historiske efterretninger om juletræet i det fransk-tyske grænseland Alsace-Lorraine. Vi har kuriøse regninger, som skovfogder har skrevet på juletræer, og vi har forbud mod for stærk fældning af grantræer op mod jul. Der fortælles også om et juletræ pyntet for et byråd, som selv plyndrede det Helligtrekongers dag.

Et håndskrift fra Strasbourg 1604 beretter om, hvordan man i borgernes stuer pyntede disse julegraner med farvet udklippet papir, æbler, flitterguld og sukkergodt til børnene. Mærkværdigvis omtales lys slet ikke.

Allerede dengang var der nogle, der var bange for, at julens udenomsværker skulle gøre den overfladisk og drage tankerne bort fra det egentlige. Således skrev 1654 en vis pastor Dannhauer i Strasbourg: »Blandt andre narrestreger, som man i den glade juletid hellere giver sig af med end med Guds ord, er også juletræet, som man stiller op i hjemmene og pynter ud med dukkebørn og sukkergodt for senere at lade det afblomstre. Hvor den skik er kommen fra, ved jeg ikke, men det er børneleg«.

»Børnelegen« lod sig imidlertid ikke standse, men bredte sig mere og mere, navnlig i Tyskland, der ofte er blevet betragtet som juletræets fædreland – måske er det i den forbindelse ikke uden betydning, at den store tyske digter J. W. Goethe 1774 gav en smuk juletræsskildring i »Den unge Werthers lidelser«, der blev læst i alle dannede hjem nær og fjern.

Allerede i begyndelsen af forrige århundrede var juletræet nået til København. Politikeren Orla Lehmann mindedes det fra sin barndom allerede ca. 1806–07, og 1812 skrev Adam Oehlenschläger et digt, hvori han omtaler sin lille datter Lottes juletræ, og 1822 lader Grundtvig, der ellers havde haft sine betænkeligheder med denne fremmede skik, juletræets lys stråle over sin ældste søns vugge.

Fra København spredtes juletræsskikken til landets forskellige

egne, dels ved studenterne, dels ved digterne, hvad der jo i nogle tilfælde var de samme mennesker.

Studerne havde fået sans for juletræets skønhed, mens de læste i København, og når de så siden fik examen og embede, tog de skikken med sig til deres købstad eller præstegård.

1821 udgav A. P. Ljunge en samling fortællinger og digte »Juletræet«, på hvis første blad der stod:

Se, alt den er for døren, den søde juletid!
De småbørn glade stimler til juletræet hid,
i broget klynge vinke de blomster på dets kvist,
mangfoldig fryd beskærer dem den hellige Krist.

Af digterne var det i særlig grad B. S. Ingemann og H. C. Andersen, der tog juletræet til deres hjerte og ved deres egen kærlighed til det var med til at vække andres. I sin ungdom lærte Ingemann juletræsskikken at kende i sin forlovede, Lucie Mandix, hjem i København. Det blev en lang forlovelse, fordi Ingemann drog på studierejse til Rom, hvorfra han 1818 skrev julebrev hjem til Lucie, hvori han fantaserede om de juletræer, som de engang skulle have i deres fælles hjem til glæde for børn og voksne. Ingemanns fik aldrig børn, men digteren bevarede sin kærlighed til både børn og juletræer, som vi ser det så smukt udtrykt i salmen »Julen har bragt velsignet bud«, som han skev til sin gode ven, pastor J. F. Fengers børn i Lynges præstegård lidt uden for Sorø. Måske det stedsegrønne træs symbolik kom til at betyde mere og mere for Ingemann med årene. 1861 oplevede han sin sidste juleaften, og her ved det lysende træ sad han og tænkte på livet efter døden, som han troede fuldt og fast på, og som han følte, at han snart selv ville lære at kende. Juletræet blev for ham et så stærkt symbol på det evige livs lys i dødens mørke verden, at han i et digt ligefrem kaldte det hinsidige for »juletræets have«.

Juletræet forekommer flere gange i H. C. Andersens digtning. Mest kendt i den forbindelse er måske: Grantræet, Den lille pige med svovlstikkerne og Hyldemor.

Juletræet pegede ikke for Andersen som for Ingemann hen på det hinsidige, men på det dennesidige: på godt og kærligt menneskeligt samvær, når man mødtes omkring juletræet. Her måtte

ingen overses eller glemmes, hverken tilstedeværende eller fraværende. Et år, hvor han holdt jul på Holsteinborg, skrev han dette lille digt til sognepræstens datter, der ikke kunne være med, fordi hun var lærerinde helt oppe i Thy:

På Holsteinborg juletræet står
med tusinde lamper og kerter.
En gren helt op til Limfjorden når
med hilsen fra trofaste hjerter.

Andersen var aldrig bange for at give en hånd med, når det drejede sig om at gøre en juleaften så festlig og menneskeligt givende som muligt, hvad enten han holdt jul hos venner i København eller ude på en herregård, eller han tilbragte juletiden i udlandet, hvor han f. ex. 1833 var primus motor med hensyn til at arrangere de derværende nordiske kunstneres juleaften i Rom.

Når vi samles om vort tændte juletræ, har vi brug for at lære af både Ingemann og Andersen.

Vi trænger til at styrkes i troen på det evige liv ved evangeliet om Jesus Kristus, der bragte evighedens lys ind i vor endelighed, og vi trænger til at rykkes ud af egenkærligheden over i medmenneskeligheden, hvor gammelt nag kan smeltes ud af vore hjerter, så vi kan se og forstå hinanden i nyt forklarende lys.

Kom, julehelg, til vort ringe bo,
kom, julefred hernelen!
Gud give os håb og styrke vor tro
og forøge os kærligheden.

(gammelt adventsvers).

Elna Bækdorf.

ÅRET 1970

ved *Gustav Nedergaard*

Når jeg her ved novembertide i året 1970 skal berette om virke og begivenheder på Ankerhus i det svundne år, bliver mit hovedindtryk, at året har været *stærkest* præget af begivenheder på lokalt plan, og noget mindre af forhold »udefra«.

De »store« love er jo nu trådt i kraft – for husholdningsskolen såvel tilskuds- som undervisningslov, på seminarier kun tilskudslov. Disse loves virkninger spores allerede tydeligt, med fordele og ulemper, men vi har dog for ringe erfaringsgrundlag til at bedømme virkningerne endeligt.

En karakteristik

Med uddannelseslov for husholdningslærere går det langsomt. 1969–70 bragte ikke store fremskridt, og det er vel en del af årsagen til, at dette år for mig er stærkest præget af en hel del interne problemer – som udstillingsdebat, ændring af undervisningen i forskellige fag, 5-dages ugens forberedelse, elevmødeproblemer, bespisningsproblemer, afvisning og frafald ved eksamen og meget andet.

Naturligvis har disse interne problemer i høj grad forbindelse med den almindelige udvikling uden for vore døre i den store verden, og det må siges at være helt i orden. – Det er ikke godt at leve i et isoleret miljø, uden vekselvirkning med den nære og fjerne omverden.

Men alligevel kan disse problemer – de vældige ændringer af normer og livsformer, som foregår i disse år – medføre en alvorlig personlig belastning. – På den ene side føler man et meget stort ansvar og respekt for den tid og de mennesker, der har formet Ankerhus og dens traditioner, ført den frem til vor tid. – Men på den anden side har jeg en stærk fornemmelse af, at det *ikke* er tilstrækkeligt kun at træde i samme spor som vore forgængere; vi må nødvendigvis selv bane ny vej frem, og det bliver jo gennem det uvisse.

Der må også efterlades bagage, der tidligere var meget værdifuld, men nu synes overflødiggjort eller erstattet af andet.

Dette var betragtninger, der udmærket kunne have båret overskriften: *Generationsproblemer*.

Årets gang

I det følgende skal de almene og undervisningsmæssige begivenheder nævnes i tidsmæssig rækkefølge uden hensyntagen til den betydning, de enkelte begivenheder har haft.

Kalenderårets sidste arrangement er stadigvæk juleafslutningen, der endnu er een af de begivenheder, som de nuværende unge sætter pris på og ønsker bevaret uændret. Vi spiser på de forskellige afdelinger og samles derefter i Salen, der den aften er stuvende fuld. Præsten i Pedersborg, Jens Christensen, var årets juletaler, og han bragte på god og uhøjtidelig måde julehøjtiden til huse.

Der er efterhånden blevet tradition for, at der uddeles legater fra Magdalene Lauridsens fond — en lille ceremoni, der er med til at højne feststemningen.

Yderligere bør det nævnes, at lærerpersonalet i de seneste år har været samlet *efter* juleafslutningen, til kaffe og diverse mundgodt på Regensen, og ved denne lejlighed har man for en gangs skyld mulighed for at hygge sig, uden at store faglige problemers løsning ligger i forlængelse af den sidste kop kaffe.

Praktikanttjenesten for 2. og 3. klasse blev afviklet som sædvanlig, dog med den ændring, at områderne for 3. klasses vedkommende blev udvidet noget, idet en del *erhvervsprægede* pladser blev inddraget. Således var der praktikanter hos FDB, på Mejerikontoret i Århus, på Slagteriernes Forskningsinstitut og endda et par stykker på det norske Landbrukets Sentralforbund i Oslo.

Som noget nyt forsøgte vi tillige at invitere praktikværterne til en afsluttende debat — men vi må erkende, at fremmødet ikke var overvældende, og den væsentligste grund var sikkert den, at arrangementet var berammet til en *onsdag aften*, og det er ikke det bedste tidspunkt, når der skal komme folk fra hele landet.

I marts måned var det samlede lærerråd fra Suhrs Seminarium på besøg hernede som en indledning til et forhåbentlig snævrere

samarbejde mellem de to skolers lærere — såvel menneskeligt som fagligt. Når dette skrives, er Ankerhus' genvisit på Suhr netop arrangeret, og alle glæder sig til at se det splinternye Suhr i de gamle bygninger i Pustervig.

Vi kunne naturligvis ikke lade kommunesammenlægningen pr. 1. april gå upåagtet hen, og derfor arrangeredes i samarbejde med de politiske ungdomsforeninger et *ungdomsvælgermøde*, hvor de opstillende partier og lister var repræsenteret på panelet — blandt disse var een af skolens timelærere, adjunkt Goeskjær som repræsentant for Tværpolitisk liste, der dog ikke opnåede repræsentation i det nye byråd.

Eksamen i februar og marts forløb planmæssigt og med de sædvanlige større og mindre sindsbevægelser. Der er dog et par ting, der bør nævnes, nemlig at det for første gang under den 3-årige uddannelse hændte, at en eksaminand ikke bestod den afsluttende eksamen i kostlæregruppen, samt at der ved eksamen i praktisk pædagogik for voksne elever virkede nye censorer, nemlig en fagpædagog, Bent Pihl fra Danmarks Radio, og en husholdningsfaglig pædagog, Petra Nielsen, Nykøbing Falster. Dette nye »team« virkede udmærket, men bragte nok nye synspunkter og bedømmelseskriterier ind i billedet.

Dimissionen oprandt onsdag den 25. marts, dagen før skærtorsdag, og forløb som sædvanlig festligt og godt med henvend 185 deltagere — dimittender, disses pårørende, lærerforsamling og skolens gæster og venner.

Dimission

Jeg gik i min tale ud fra de hundrede år gamle vers af Bjørnstjerne Bjørnson: Jeg vælger mig april —, netop fordi der i disse år er så meget, der falder, så meget, der volder rabalder, så meget nyt, de får fæste. Og det er efter min opfattelse stadigvæk afgørende vigtigt at forstå, hvorfor »fred er ej det bedste, men at man noget vil«.

Husholdningsinspektør Else Elbæk talte meget inspirerende og realistisk til de nybagte lærere, der ikke kunne føle sig stensikre på en traditionel levevej, men tværtimod må være med til at bryde nye veje.

April måned er jo undervisningsmæssigt en stille måned, men administrativt en meget travl tid, idet der afsluttes regnskab, der

planlægges skema for næste år, samtidig med at årets største vedligeholdelsesarbejder afvikles i denne tid. Blandt disse skal her nævnes en delvis modernisering af ØK, hvor der nu er installeret en kipstegepande, etagevogn og foretaget visse andre, mindre ændringer med hensyn til indretningen.

Forud for denne ændring foregik der en livlig debat og saglige forhandlinger vedrørende en *omorganisering* af undervisningsformen i dette køkken. Sagen har tidligere været rejst, men blev aktualiseret af nuværende 2. klasse, og et nedsat udvalg fandt frem til en løsning, der i store træk går ud på, at kun halvdelen af ØK-holdet, 4–5 studerende, udfører arbejdet i køkkenet, medens den anden halvdel *planlægger* og *køber ind*. Det synes, som ordningen virker i hvert fald mere tilfredsstillende end de tidligere organisationsformer — men ændringen var betinget af i det mindste den foretagne modernisering.

Nyt skoleår

Det nye skoleår oprandt så *den 4. maj* — på 25 års dagen for frihedsbudskabet, og denne begivenhed blev smukt fejret af Sorø by med en mindegudstjeneste i kirken, hvor *Folmer Dam* fra prædikestolen talte inspirerende og tankevækkende om de fem besættelsesår. Efter gudstjenesten var der et kæmpefakkeltog fra Store Plads gennem byen, og deri sås bl. a. mange af de tidligere frihedskæmpere.

Ankerhus holdt åbningsmøde den 5. maj med sædvanlig præsentation og kaffe til alle — men som noget nyt begyndte den nye 1. klasse på 48 studerende, ikke direkte på den daglige undervisningsplan, men derimod med en *studieorienterings-* og *studieteknikuge*.

Studieorientering

Vi mener, at dette arrangement var en meget værdifuld nyskabelse, der gør det noget lettere for »de nye« at tage fat på uddannelsen på en mere rationel måde. Een af dagene var i øvrigt optaget af emnet: Hvilke instanser sorterer vi under? — og her blev der orienteret om undervisningsministeriet ved husholdningsinspektøren, og videre ned gennem rækken om bestyrelse, lærerråd, de studerendes råd, fællesudvalg m. v. Se senere i beretningen om dette problem.

Og så går jo undervisningsåret sin gang, med god indsats fra såvel lærere som studerende — men heldigvis er der forskellige

afbrydelser, og blandt disse kan nævnes, at 2. klasse var på Slagteriskolen i Roskilde for rigtigt at praktisere *partering*, og dette arrangement var særdeles vellykket.

3. klasse havde i slutningen af maj arrangeret en studietur til Sverige, nærmere betegnet til Gøteborg og Stockholm. De havde endvidere været så venlige at invitere Else og mig med som en slags ledsagere; og det kan med god samvittighed konstateres, at det var en vellykket tur — fagligt såvel som turist- og kammeratmæssigt. Om turen foreligger en udarbejdet rapport — specielt beregnet for de organisationer, der havde støttet rejsen økonomisk (nemlig Foreningen Nordens lokalafdeling samt mejerierorganisationerne), og der skal i denne beretning også rettes en tak for den opmuntring, som denne økonomiske støtte var for både de studerende og skolen.

Ekskursion
til Sverige

Som nævnt i sidste årsskrift kom den traditionelle Ankerhusudstilling i miskredit, og efter forskellige forhandlinger og møder blev det besluttet at afskaffe udstillingen i dens hidtidige form. Det er måske nok rigtigt, at det store arbejde, den enkelte måtte udføre, ikke helt stod i relation til det — skal vi sige pædagogisk-faglige — udbytte, som den enkelte kunne få ud af arrangementet; men der er dog visse ting gået tabt med udstillingens bortfald, bl. a. dette med at opleve vanskeligheden ved at samarbejde om en stor, samlet opgave.

Udstilling

Udstilling i det mindre format er dog gennemført i et af uddannelsens fag, nemlig næringsmiddellære, således at der året igennem har været arrangeret nydelige og undertiden inspirerede »stands« på en permanent plads i auditorium 2.

Et andet pædagogisk eksperiment skal også nævnes, nemlig 3. classes og Folmer Dams opgørelse af fynske kostundersøgelser. Seks kostundersøgelser indsamlet af de fynske konsulenter blev forbeholdt af en frivillig flok på 12 studerende, og derefter blev materialet benyttet som undervisningseksempler for hele klassen, inden de blev returneret til Fyn, hvor man kan finde resultaterne i »Frk. Nevalds beretning« for 1969—70, om husholdningsarbejdet på Fyn. Om få dage rejser de 12 fra 3. klasse til Fyn og besøger de 6 hjem, hvor kostundersøgelserne blev fore-

taget. Det er jo rart at se, hvordan den Karl Hansen ser ud, der tilsyneladende har fået for få kalorier.

Nu afløses den hidtidige form for kostundersøgelser fra næste år af EDB-præparerede undersøgelser, der centralt udregnes og opgøres.

Øvelsesskolen har i år 14 elever, og dens undervisning forløber som vanligt og giver som vanligt de mange lærere »in spe« en hel del problemer, og det var jo netop meningen.

For øvrigt skal det lige akkurat nævnes, at vi juni-juli havde et kursus med 16 unge piger til Moderne Husførelseskursus i 3^{1/2} uge (sommerferie-kursus). En del af seminariets elever var impliceret i dette arrangement, der i øvrigt blev en stor succes. *Merete Mørk Madsen* fortæller mere om dette kursus andet sted i dette årsskrift.

Omlægningen af seminariets skoleår er nu vedtaget og godkendt af alle instanser, således at omlægningen sker *under eet* i 1972, hvor der fra dimissionen i slutningen af marts og til det nye skoleår til september holdes pause. Fremtidige dimissioner vil blive i slutningen af juni måned, og omlægningen vil i øvrigt berøre en lang række forhold såsom elevmødet, husholdningsskolens kurser, øvelsesskole o. m. a. Vi er så småt ved at forberede denne omlægning.

Fra og med august i år blev 5-dages ugen som bekendt indført i folke- og gymnasieskolen — de sidste større undervisningsområder med 6 dages uge — og dette forhold har ikke kunnet gå upåagtet hen over Ankerhus.

Efter flere forhandlinger i lærerråd, bestyrelse og fællesudvalg er det blevet vedtaget at indføre 5 dages ugen på seminariet Ankerhus med virkning fra maj 1971.

Dette medfører nødvendigvis en omlægning og delvis nedskæring af visse fag og vil medføre, at faget *havebrug* udgår i sin nuværende form. Et udvalg er nedsat til at klare disse problemer.

Elevmødet gav i år uventet store problemer, idet de studerende 3 uger før elevmøde i september meddelte, at de ikke fandt det rimeligt at udføre det med arrangementet forbundne arbejde *uden* betaling. — Det lykkedes alligevel at få så mange frivillige fra de

3 klasser, at det ved en rationalisering og omorganisation var muligt at gennemføre mødet — men som det vil fremgå af referat fra generalforsamlingen ved samme elevmøde, må der ske ændringer af fremtidige møders organisation.

I begyndelsen af oktober afholdtes en onsdag aften *debat* om elevmøde og elevforening med deltagelse af såvel nuværende som tidligere elever, og her blev mange argumenter fremført.

Konklusionen må stort set blive den, at der må betales lidt mere i elevmødeafgift, at der yderligere kan rationaliseres m. h. t. bespisning m. v., og endelig at medhjælpende elever fremover må have betaling for udført arbejde.

Sådan ser man på det!

Årets moderniseringsarbejder.

Sidste år blev der gennemført ret omfattende bygge- og moderniseringsarbejder, og det har været medvirkende til en lidt afdæmpet aktivitet i dette år, desværre.

Dog har vi nået følgende mindre projekter:

1. Den førnævnte, delvise modernisering af ØK — økonomikøkkenet.
2. En fuldstændig istandsættelse og nymøblering af Regensskolestuen.
3. Fuldstændig modernisering af køkkenet på Skovhytten (der, hvor vi bor) med spisekrog ud mod Kirkevej, Tectum-elementer i lys eg o. m. a.
4. Da det hidtidige rum til undervisningshjælpemidler — AV-rummet — er blevet for lille, har vi fået indrettet et nyt og større lokale på Havegangen — Regensen (Stærekassen) ved sammenlægning af 4 værelser. — Den anden side af samme gang har de studerende fået til kontor-mødelokale og papirudsalg.
5. Vi har fået »fikset« op på seminariets hovedindgang med maling, nye bænke i forhal o. s. v.
6. Og endelig har beboerne på Nybygningen fået et længe næret ønske opfyldt: et thekøkken indrettet i et af værelserne.

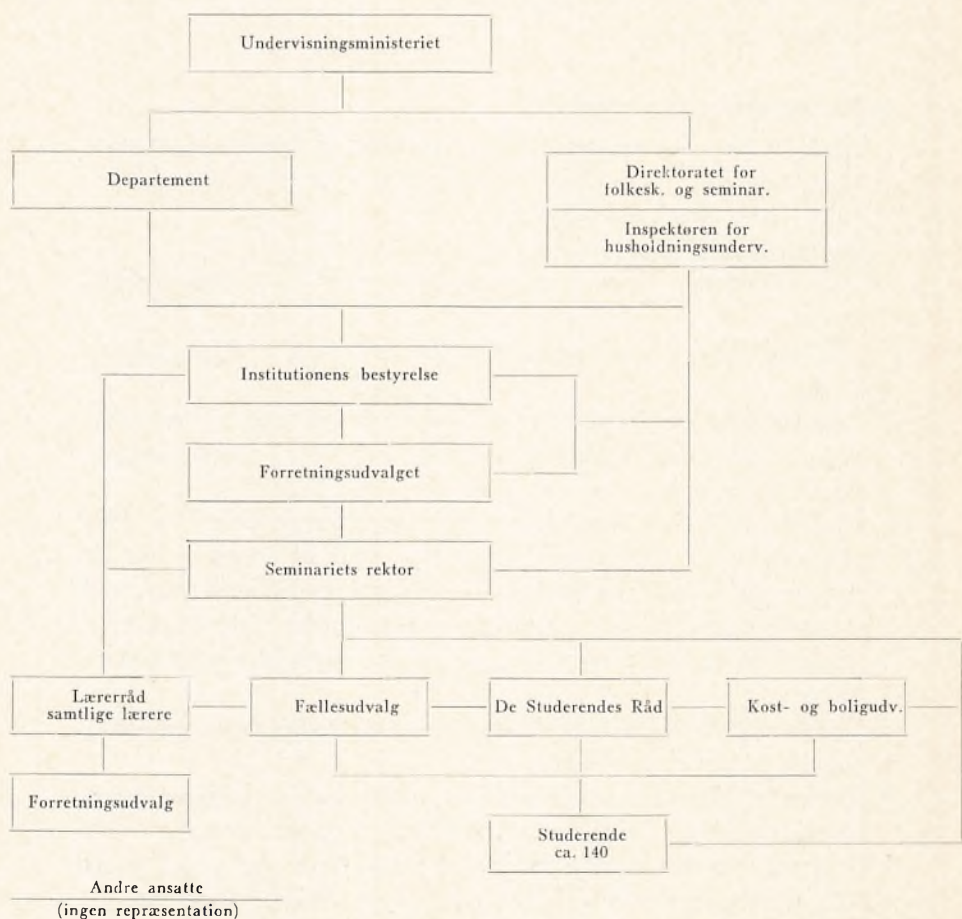
Desværre kunne vi *ikke* få lov at fortsætte byggeprojektet på Gl. Ankerhus, og der er vel ikke særlig lyse udsigter for tiden.

Det går altså meget langsomt med vort 3-etagers byggeri – kun første del af etape I er hjemme.

Råd og udvalg

I foråret udsendte undervisningsministeriet en bekendtgørelse om Råd og faste udvalg ved seminarierne, indeholdende regler for lærerråd, studerendes råd, fællesudvalg m. v. – og vi *har* taget disse nye retningslinier for de styrende organer ved seminariet i brug.

En skitse over disse »styrende instanser« for hele uddannelsen og kostafdelingerne vil se nogenlunde således ud:

Institutionens bestyrelse har netop nu nedsat et forretningsudvalg, og det skitserede *fællesudvalg* er et samarbejdsorgan mellem lærerråd og de studerendes råd. Dets formand er for tiden en af 3. klasses studerende.

Kost- og boligudvalget er ligeledes en ny foreteelse, der skal varetage problemerne vedrørende bespisning og værelser.

Udvalgene og rådene holder alle månedlige møder — undertiden oftere —, og da rektor har sæde i samtlige råd og udvalg bortset fra lærerrådets forretningsudvalg og i DSR, kan der let blive mange »mødetimer« i løbet af et år.

Det væsentlige i sagen er imidlertid, at tingene fungerer, at der er kommunikation mellem de enkelte instanser; det skal ikke skjules, at der er begyndervanskeligheder, men der er også mange *positive* sider af »sagen«.

Lærerstaben.

Tabet af *Eli Laudrup* i 1969 har været føleligt, såvel menneskeligt som fagligt. — Det lykkedes i februar måned at få stillingen besat med *Bente Thøgersen*, der er uddannet på Suhr, men nok er bedst kendt fra sit virke som konsulent for Dybfrostinstituttet.

Bente Thøgersen er travlt beskæftiget med at omorganisere faget rengøring, og hun har samtidig overtaget forbrugerorientering efter Henny Bjerre Christensen. — Som timelærer i økonomi er ansat *Torben Colding*, Slagelse. Torben Colding er erhvervschef i Slagelse og har HA-uddannelse fra Handelshøjskolen i København.

Som fysiklærer i stedet for A. Øst har vi fået lektor, cand. polyt. *Hemming Andersen*, Sorø Akademis skole, således at vi nu nyder gavn af 3 lærere fra Akademiet, hvilket vi er meget taknemlige for.

I august modtog vi meddelelse om uddannelseskonsulent Kaj Alsings død, og hermed mistede vi en trofast og pligtopfyldende timelærer i tekstillære. — Tekstilinstituttet har været meget forstående og skaffet en stedfortræder, uddannelseskonsulent Bent Olsen, der nu er i fuld gang med faget.

I dette afsnit må det nævnes, at vi omsider har fået ordnet problemet m. h. t. indplacering af heltidsansatte lærere i de nye lønrammer i tjenestemandsløven pr. 1. juli 1969.

Retningslinierne for indplacering er de samme som på folkeskoleseminarierne — 16.-21.29.-31. lønramme.

Der forestår altid problemer, som skal løses, og de mest betydningsfulde for vort arbejdsområde må siges at være dem, der knytter sig til en ny lov om uddannelse af *husholdningslærere*.

De væsentligste kardinalpunkter er *adgangsbetingelser* — herunder huslig praktik eller ej, *formålsparagraf* og *specialiseringsgrad*.

Der er delte meninger om alle disse 3 punkter, der hver for sig er svære nok at løse, al den stund vi har svært nok ved at se blot 5 år frem i tiden. — Det gælder om at have de rette visioner!

Sluttelig skal der her lyde en tak til alle medarbejdere, studerende og til andre, der har medvirket til Ankerhus' og uddannelsens trivsel i 1970!

Året 1970 på Gl. Ankerhus Husholdningsskole

Så blev det 1. november – tidspunktet, hvor årsskriftet skal forberedes for at nå ud til tidligere elever, venner og bekendte som en julehilsen.

Jeg må tænke en ekstra gang og spørge: Hvad bragte året 1970, jeg kan berette om fra husholdningsskolen på Ankerhus?

1970 – 75 år siden, Magdalene Lauridsen sammen med fru Eline Eriksen stiftede den første danske husholdningsskole.

75 år betragtes ikke som nogen høj alder i 1970 – men tid nok til at samle nogle erfaringer.

Undervisningsminister Helge Larsen skrev i den anledning: »I dag ved vi, at de havde ret, de kvinder, som hævdede, at man bedst bygger videre på andres erfaring og viden gennem systematisk undervisning. Og dog – erfaringer er ikke altid højt i kurs i 1970, hvor rektor Mogens Føg i anden anledning har udtalt: At bygge på erfaringer er som sammenligning at vente på et tog, som er kørt.«

Året 1970 har flest lighedspunkter med de foregående år, men har alligevel sit eget ansigt.

Jeg har lyst til at sammenligne en skole med en familie med flere børn, hvor alle børn har mange lighedspunkter, men hver er en selvstændig person med alle de mange personlige egenskaber, hvert menneske er udstyret med, der bevirker, at vi klart skelner mellem hver person. Det samme er tilfældet med de skiftende elevhold; trods mange lighedspunkter har hver sit præg, hver sine ønsker og krav, ja, hver sin måde at nå sine mål. Dette hjælper os andre til ikke at stivne i former og traditioner, ikke blot »vende bøtten« og køre videre, ikke gentage for gentagelsens skyld, men overveje – men heller ikke kaste noget værdifuldt bort blot for at ændre og være anderledes. Vi må stadig prøve at holde balancen, ofte den gyldne middelvej.

Jeg vil med taknemlighed se tilbage på det snart svundne år og med tak mindes de unge elever, der kom, tog skolen i brug som deres og tilegnede sig undervisningen og samværet hver på sin måde og forhåbentlig til gavn for den enkelte.

Vi har igen oplevet gode dage med værdifuldt samvær ved elevfest, forældredag, sommerfest, julefest, for blot at nævne nogle af de dage, vi gerne vil bevare. Vi har haft gæster, været på ture og besøg, i elevers, læreres og andre hjem; jeg vil gerne sige tak, både for festdage og for daglige dage.

Året gav ikke så store bygningsmæssige tilladelser som det foregående, men vi glæder os over de lyse farver og den friere plads

i skolegangen, og over det nye inventar på alle værelser på Løvstræde.

I 1970 blev den nye lov om højskoler, landbrugsskoler, husholdningsskoler og efterskoler vedtaget efter mange forhandlinger mellem myndighederne og skolernes organisationer.

Den nye lov om statsstøtte til skolerne er trådt i kraft og har givet nogle forbedringer og lempelser, navnlig med hensyn til tidspunktet for støttens udbetaling. Selv om virkningerne endnu er vanskelige at vurdere, har skolerne kunnet undgå at forhøje elevbetalingen trods stigende priser.

Desværre har den direkte støtte fra staten til eleverne mærket regeringens »sparekniv«, der skar bevillingerne ca. 5 mill. kr. ned for dette finansår. Regler for statsstøtte og beløbets størrelse blev først bekendtgjort i midten af juli måned med virkning fra 1. aug. Samtidig åbnede loven mulighed for, at eleverne nu kan søge støtte fra hjemstedskommunen som supplement eller erstatning for statsstøtte. Men da der ingen faste regler eller forpligtelser er pålagt kommunerne, bliver dette administreret meget varierende.

Den sene afklaring og mindre støtte gav os nogle udmeldelser de sidste dage, før 8 mdr.s kursus begyndte, så vi ikke kom til at begynde med de 24 indmeldte, vi havde, og som vi betragtede som fuldt hus. Dog, vi glæder os over de flere elever, der er kommet i 1970, ikke alene på Ankerhus, men husholdningsskolerne i almindelighed.

Det lave elevtal for samtlige husholdningsskoler de sidste år har medført, at skolerne har ladet foretage en markedsanalyse. Gennem spørgeskemaer til tidligere elever (året 1966) fra samtlige husholdningsskoler samt et betydeligt antal unge i de aldersklasser, der kan forventes at være kommende elever, og disses forældre er der samlet et værdifuldt og interessant materiale, som giver mange oplysninger og ønsker med hensyn til kursuslængde, fag, undervisningstid, skolernes beliggenhed i forhold til hjemmet, bedre kendskab til skolerne og flere andre emner.

Der arbejdes nu videre, så disse oplysninger kan udnyttes og forhåbentlig gennem moderne hjælpemidler kan gøre flere af nutidens unge (måske flere aldersklasser) bekendt med husholdningsskolerne og deres tilbud.

Tilbud om på kostskoler at tage mod den undervisning, der tilbydes, og som efter lovens formålsparagraf skal være:

1. en almindennende undervisning med særligt henblik på hjem og familie.
2. Skolerne kan efter fastsatte regler afholde prøver og kan efter godkendelse tilbyde uddannelser inden for husligt beslægtede erhverv.

3. Undervisningsministeren fastsætter regler for optagelses- og afgangsprøver for en skoles uddannelseskursus.

Den tidligere lovs formålsparagraf (af 1967) havde følgende ordlyd: Formålet med undervisningen på husholdningsskoler er under stadig hensyntagen til den aktuelle familie og samfundsstruktur at uddanne elever til at varetage hjemmets opgaver.

De nye muligheder må ses i punkt 2 og 3, idet punkt 1 svarer til den tidligere formålsparagraf – i forenklet tekst –, idet der nu ikke nævnes, at undervisningen skal være aktuel. Men dette må betragtes som et grundlæggende krav, hvis der skal være mulighed for, at undervisningen kan lykkes.

I en tid, hvor prøver med afgangsbøger er kravet for det næste uddannelsesstrin, er det glædeligt, at husholdningsskolerne får mulighed for at være med. De næste år skal vise, om vi er modne til at tage opgaverne op, ser de rigtige veje og midler. Opgaverne er her, kravene er stillet – til det kommende, men også til det bestående.

Den nye lov giver nye spændende muligheder, men også ret strenge krav, der må overholdes – krav, der i øjeblikket kan virke hæmmende for at styrte ud i det nye – f. eks.:

det afgørende krav om 18 års elever i 36 kursusuger,
begrænsning af lærertimer i forhold til elevtimer,
skolens kapacitet udnyttet som betingelse for den tildelte statsstøtte.

Og kan der opnås bevillinger til bygnings modernisering, så de opfylder nutidens forventninger?

Jeg har nylig læst et kinesisk ordsprog, som jeg har tænkt på i forbindelse med dette og i det hele taget til disse år: Mennesket snubler over småstenene, ikke over bjerge.

Jeg vil med tak se tilbage over året, der snart er gået, og ønske alle en god og fredelig jul, se hen til det kommende år i håb om, at vi må evne at se over småstenene, og nå et godt stykke op ad hver sit bjerg.

Sofie Larsen.

Elevmødet 1970

Så blev det atter den første lørdag-søndag i september, og igen mødes gamle elever såvel fra husholdningsskolen som fra seminariet og dets øvelsesklasse med tidligere kammerater og lærere til et par dages, en aften eller blot nogle timers hyggeligt samvær. Dette års elevmøde adskilte sig rent programmæssigt ikke meget fra de forrige år. Dejligt at tænke på, at selv om vi lever i en meget travl tid, er der stadigvæk hvert år ca. 200 af foreningens medlemmer, der finder vej til Sorø – og aldrig den samme flok, men mange nye ansigter dukker op, hver med sit bidrag til, at vi atter kunne afvikle et godt elevmøde.

Den officielle åbning af elevmødet foregik i salen lørdag aften af rektor Nedergaard, der kunne byde velkommen til en fuldt pakket sal. Programmet denne aften bestod i år af rejsebeskrivelser. To elever fra seminariets 3. kl., der sammen med alle deres kammerater havde været på studierejse til Sverige, berettede om såvel faglige som »andre« oplevelser, smukt ledsaget af lysbilleder. Endvidere havde vi fornøjelsen at »opleve« lektor P. H. Truelsen fortælle om en tur til Afrika, foretaget i sommer sammen med fru.

Efter aftenkaffen var der traditionen tro fakkeltog og aftensang på plænen foran hovedbygningen.

Søndagens foredragsholder var i år programudvalgsmedlem fru Trine Nielsen, Vostrup, som havde kaldt sit indlæg: »Hvad med kulturen?« Denne nye »foredragsform«, hvor alle tilhørerne har mulighed for også at blive hørt eller fremkomme med bemærkninger og synspunkter, syntes vældig tiltalende og fornyende.

Foreningens generalforsamling, der afholdtes umiddelbart efter, blev overværet af ca. 110 medlemmer. Formanden, Ingfred Juul Andersen, kunne desværre ikke være til stede; mødet blev derfor ledet af undertegnede. Til dirigent valgtes rektor Nedergaard.

Beretningen, der var første punkt på dagsordenen, bestod af referat fra sidste års elevmøde, omtale af årsskrift og mindstensindsamlingen (se andet sted i bladet). Foreningen, der nu tæller ca. 1100 medlemmer, har desværre kun 898 betalende medlemmer (kan man nu forstå det??). Endvidere må jeg fremkomme med et lille hjertesuk: Desværre er det de senere år blevet mere udbredt, at mange af jubilarene ikke er medlem af foreningen og desuagtet deltager i elevmødet. Det er vist ret usædvanligt, at man kan deltage i fester og møder, når man ikke er medlem – og vi i bestyrelsen vil derfor gerne opfordre til, at man er opmærksom på dette fremover, også når man trommer sine kammeater sammen.

Elevrådet på seminariet meddelte efter sommerferien skolens

ledelse, at man ikke længere kunne deltage i den praktiske afvikling af elevmødet uden betaling for udført arbejde. Efter denne meddelelse indbød vi i bestyrelsen til møde med elevrådet og rektor Nedergaard samt formanden for den selvejende institution Folmer Dam. Vi prøvede på dette møde at forstå hinandens synspunkter, idet det jo unægtelig for os med så kort varsel ville være umuligt at skaffe kapital til en sådan betaling i år. Vi er fra bestyrelsens side dog også enige om, at vi bør sætte os ind i elevernes situation. Deres uddannelse er dyr – mange tager arbejde i weekenderne, ofte langt herfra, og de får i øvrigt betaling ved anden servering på skolen, f. eks. censormiddage og lign. Vi er ligeledes klar over, at den opståede situation ikke er noget engangsfænomen, men noget vi i fremtiden må regne med og derfor disponere over for.

G. Nedergaard, som selvfølgelig også havde drøftet sagen med eleverne, gav senere i sit indlæg en dybere forklaring på den egentlige årsag til, at elevmøderne nu fremover helt må hvile i sig selv, idet der ikke som tidligere vil være nogen mulighed for, at skolen ud af budgettet kan tage penge til afholdelse af elevmøder.

Konsekvensen af alt dette er, at vi i bestyrelsen allerede nu har måttet bestemme, at fra næste år må jubilarerne selv betale deres andel i elevmødet – dog vil 50 og 60 års jubilarer være foreningens gæster. Endvidere må vi efter al sandsynlighed indstille os på en vis fordyrelse af fremtidige elevmøder.

Et andet spørgsmål er endvidere, om de kommende elevmøder foruden en kraftig rationalisering af bespisning m. m. også i anden henseende burde forandres. Dette fremkaldte senere under punktet Eventuelt en livlig diskussion, hvor der fremkom en masse synspunkter, bl. a. for og imod en eller to dages møder. Bestyrelsen takker for disse indlæg i debatten; vi vil nu arbejde videre med problemerne. Endvidere skal det siges, at denne diskussion mellem skolens ledelse, eleverne og os er sket i bedste forståelse – men nyt må der til, og vi håber, vi finder frem til den bedste løsning med tilfredsstillelse for alle parter.

Dagsordenens andet punkt, regnskabet, blev fremlagt af kassereren, frk. Ingrid Krabbe Larsen (bemærk venligst, at regnskabet for fremtiden vil være at finde trykt i årsskriftet). Såvel beretning som regnskab blev godkendt. Ligeledes blev en kontingentforhøjelse fra 8 kr. til 15 kr. godkendt af forsamlingen.

På valg var i år husholdningsskolernes repræsentant Mimi Mikelsen, der blev genvalgt. Det skal her bemærkes, at formanden, frk. Ingefred Juul Andersen, som tidligere omtalt ikke ønsker genvalg til næste år. Man bedes overveje, hvem man ønsker som værdig afløser – vi minder i øvrigt om, at forslag til emner, som ønskes drøftet ved årsmødet, indsendes til sekretæren senest 15. juli.

Dagsordenens sidste punkt var beretning fra skolevirksomheden

Folmer Dam med en del af 25 års jubilarerne

ved Gustav Nedergaard og Folmer Dam – noget, alle altid ser frem til med glæde, men som der desværre ofte bliver for lidt tid til!

Tilbage er så festmiddagen, som sædvanlig afholdt såvel i salen som i husholdningsskolens legestue, med sang, taler og stemning.

Tak til alle, som kom, til skolens ledelse og lærerstab, som beredvilligt stiller lokaler og sig selv til rådighed. Også tak til de elever, som hjalp os over dette elevmøde og alle gjorde deres til, at vi atter i år kunne sige: Tak for nu – og på gensyn i 1971!

Henny Bjerre Christensen.

På Gl. Ankerhus var man også spændt på, hvor mange og hvem man fik at se til elevmødet 1970. Man glæder sig over hver en, der dukker op – somme tider med hilsen fra nogle, der ikke kunne være med.

Der kunne jo i år vises meget nyt frem, som de fremmødte sikkert glædede sig over: Skolekøkkenet helt færdigt, skolegangen en fin make-up, og ikke at forglemme gårdhaven.

Ældste gæst var fru Clausen, Skaarup, der var elev på Ankerhus for 65 år siden (jeg var da 5 år) – det kalder jeg trofasthed – også fordi fru Clausen jævnlig er kommet. En anden trofast sjæl er Kirstine Nielsen fra 1915 – en flok, som var 5 mdr.s for 50 år siden

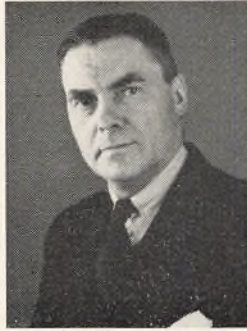
sammen med fru Friksen. 25 års jubilarene var også repræsenteret fra det begivenhedsrige år 1945, og mange forskellige hold helt op til 1970.

»Blandet blomsterfrø« er der noget, der hedder, og i haven giver det altid et bed med mange farver, beskedne blomster, der hver har sin ansigtsfarve og sin duft Jeg kunne ikke lade være at tænke sådan, da vore elevmødegæster samledes i legestuen og i de gamle stuer. Hver gæst bragte noget med sig, et minde fra før eller en bekræftelse på, at man havde haft brug for det dengang lærte, og meget andet, selv om det i de fleste tilfælde kun bliver til et goddag og et farvel, så er det dejligt at møde de kendte ansigter. Desværre kniber det nu med at huske alle navnene.

Tak til dem, der mødte op til i år, og til dem, der sendte hilsener til disse dage. Og i øvrigt også hjertens tak for de hilsener, der på en eller anden måde nåede os i årets løb.

M. L.

Anders Jørgensen in memoriam

Tidligere højskoleforstander og lærer ved Ankerhus Anders Jørgensen døde den 10. maj 1970 i Virum i en alder af knap 87 år. En alvorlig operation i marts tog hans kræfter og førte til afslutningen af et langt og virksomt liv.

Anders Jørgensen var gårdmandssøn, født den 26. juli 1883 i Nordsjælland. Kærlighed til jorden var medfødt, og den svigtede han aldrig. En grundig praktisk og teoretisk landbrugsuddannelse afsluttedes med eksamen som landbrugs-kandidat i 1910. I nogle år herefter var han beskæftiget med videnskabeligt arbejde, men vendte så tilbage til det praktiske landbrug som gårdejer.

I 1933 overtog Anders Jørgensen Sorø Højskole, hvor han og hans hustru, civilingeniør Johanne Wille Jørgensen, de følgende 20 år var et afholdt og respekteret forstanderpar.

Allerede nogle år forinden var de begge blevet knyttet til Ankerhus, fru Wille i 1929 som lærer bl. a. i kemi, Anders Jørgensen i 1930 som lærer i botanik.

Selv om Anders Jørgensen således først i en ret moden alder begyndte denne skolegerning, er det årene i Sorø, der både for ham selv og andre stod som det centrale i hans livsgerning.

Husholdningslærerinder fra Ankerhus gennem omtrent et kvart århundrede husker »onkel Anders« som en inspirerende botaniklærer. Kærligheden til faget og til naturen i det hele taget prægede hans undervisning og gjorde den levende. Det gælder ikke mindst ekskursionerne. Når han standsede op og med et »Har De set, mine damer! — Hvad tror De, det er?« henledte opmærksomheden på et af naturens vidundere, stort eller lille, var det med en oprigtig og næsten overrasket begejstring, lige stor hver gang og hvert år.

»Onkel Anders« havde en fin sans for de mange små detaillers betydning, i naturen og i livet. Sirlighed og pertentlighed prægede hans tegninger på tavlen — ikke uden grund var han også lærer i skilteskrift.

Alle levende skoler er under stadig udvikling. Det gælder også — og ikke mindst — Ankerhus. Men derfor kan der udmærket være faste holdepunkter,

lærerkræfter og andre, der gennem en epoke ligesom bliver en del af skolen. »Onkel Anders« var i 23 år en del af Ankerhus. Han havde utvivlsomt selv denne følelse, selv om hans væsentligste indsats var forstændergerningen på Sorø Højskole.

I 1953 flyttede »onkel Anders« og fru Wille til Virum, hvor de fik lov til i 17 år sammen at nyde et velfortjent otium. Men turen gik ofte tilbage til Sorø, omend de senere år mest i tankerne. Når vi gamle elever besøgte dem i Virum, gik snakken om »de gode, gamle dage« i Sorø, og »onkel Anders« fik glans i øjnene. Så var vi stadig eleverne og han læreren, der stillede spørgsmål og forklarede. Det hændte ofte, at han kom ind fra den lille have med en blomst eller gren i hånden og oprigtigt begejstret startede med: »Har De set, mine damer...«.

Asta Skov Jensen.

Lærerne på det ganske Ankerhus sender hilsen og ønsker godt nytår.

*Thea Rasmussen. Karoline Buckhøj. Krista Laursen. Ester Pedersen.
Henny Langkjær. Mary Sibbern. Ingrid Krabbe Larsen. Olav Nielsen.
Hemming Andersen. Else Hansen. Britta Lambæk Nielsen. Nico og Folmer Dam.
P. F. Truelsen. A. C. Øst. Ellinor og Aage Hovmand. Ilse og Knud Færch.
Ruth Væddede Jensen. Gunhild Ørnstrup. Inge Møller. Karen Clausen.
Bente Balle Jegstrup. Bente Thøgersen. Lisbeth Skafte Poulsen.
H. P. Frederiksen. Torben Colding. Ein. Blach. Anna Eriksen. Ingeborg Højer.
H. C. Olsen. Svend Olsen. G. Goeskjær. Gerda Mayntzhusen.
Merete Mørk Madsen. Ellen Frydenlund. Margaret Lauridsen. Sofie Larsen.
Else og Gustav Nedergaard
— sammen med
Agnes Eliasson. Marie Broholm. Marence Tarp. Ingrid Saxtorph.
Julle og S. A. Lundgaard.*

Et personligt tilbageblik

Af Folmer Dam

Husholdningsskolen og jeg er lige gamle. Vi startede begge i 1895 og har altså i år holdt 75 års fødselsdag – Sorø Husholdningsskole, gennemmoderniseret og i god drift, 1. maj – og jeg, desværre uden chance for slig modernisering, den 18. september. Sorø Husholdningsskole, *Magdalene Lauridsens* første tumleplads, fejrede jubilæet med pomp og pragt: En reception, hvor undervisningsminister *Helge Larsen* med frue og mange andre prominente gæster for ikke at tale om gamle elever kom til stede og hyldede Danmarks første husholdningsskole. Er det en skæbnens ironi, at netop der, hvor M. L.s fantastiske virksomhedstrang fandt sin første målsætning, vil jeg, hendes arvtager, finde min sidste? For det skal ikke være nogen hemmelighed, at en stor del af de sidste 5 år af min tilværelse har været optaget af at hjælpe den gamle skole på ret køl.

Men hvad så med Ankerhus? Ja, når jeg giver erindrungen frit spillerum, kan jeg huske min sommerferie dér i 1909, hvor jeg – 13 år gammel – fik det første, uudslettelige indtryk af tre ting: en dejlig natur, et hjemligt miljø og en formidabel forstanderinde. Jeg hjalp til hist og her i have, stald og mark, og M. L. gav mig ved afrejsen 10 kr. til at købe en luftbøsse for, hvorved jeg fik mit højeste ønske opfyldt. Lidet anede jeg dengang, at Ankerhus skulle blive mit andet hjem. Et halvt år senere døde min mor, og to år derefter ægtede min far *Magdalene Lauridsen* og flyttede med mine to yngre brødre og min lillesøster til Ankerhus for at starte forskoleseminariet i den bygning, som nu hedder Peter Dams Bibliotek. Selv kom jeg efter eget valg ud at tjene hos en prægtig bondefamilie, *Hans og Maren Kosoed Jacobsen* i Langedeby på Bornholm, hvor jeg for alvor lærte arbejdets glæde; først i sommeren 1914 kom jeg igen til Ankerhus som landbrugsmedhjælper og altnuligmand under M. L.s gamle far, *Anders Lauridsens* ledelse.

Den vidunderlige, solrige sommer 1914. En 18-årigs første kontakt med piger i flok – og hvilke piger! Den djærve jyd *Marianne Eskildsen* fra Kjellerup, den sværmeriske idealist *Johanne Hansen*, senere landskendt som grundlægger af Als Husholdningsskole, højskolepigen *Jutta Grønvald* fra Vestbirk, de to charmerende aristokrater *Thora Møller* og *Edith Theilman* fra Århus og en snes stykker til. Hvor mange af dem jeg i sommerens løb blev forelsket i, erindrer jeg ikke, men at de betragtede mig som en god, omend noget grøn kammerat, det véd jeg. Og så, den 1. august, brød første verdenskrig ud, Danmark mobiliserede, tyskerne invaderede Bel-

gien, og vi var alle pro-allierede. En lang, fredelig, gylden epoke var slut, og ingen vidste, hvad der ville komme.

Jeg kom på Dalum Landbrugsskole, hvor den herlige lærer *Jacob E. Lange* lærte mig at elske planterne, og den dominerende forstander *Madsen-Mygdal* lærte mig forberedelsens, planlægningens og begrænsningens kunst, og så tog jeg til England, arbejdede en tid ved landbruget, men meldte mig så som frivillig til den engelske hær, hvor jeg oplevede et helt nyt kammeratskab, den absolutte loyalitet og – som instruktør i våbenbrug – glæden ved at undervise. Men det er nu en anden historie.

I juli 1919 vendte jeg tilbage til Ankerhus. Min far var død af »den spanske syge« i april 1918, forskoleseminariet nedlagt og omdannet til børnehave og bibliotek. Ankerhus var præget af de mange elever fra Sønderjylland, som efter Tysklands nederlag igen frit kunne rejse til Danmark. Magdalene Lauridsen havde siden 1915 været medlem af »Den overordentlige kommission«, der varetog den strenge rationering og dermed forbundne opgaver, og var desuden stærkt optaget af tanken om oprettelse af en husholdningshøjskole til afløsning af husholdningsseminarierne. Undervisningsministeriet – dengang kultusministeriet – havde i 1918 nedsat en kommission til undersøgelse af dette spørgsmål; oprettelsen af husholdningsforeninger var i rivende udvikling, og M. L. gik op i alt dette med liv og sjæl og var ofte i København. Jeg var imidlertid begyndt på Landbohøjskolen, men tog hjem hveranden weekend og blev desuden ofte af M. L. tilsagt til frokost i »Snapsetinget«, hvor hun altid var omsværmet af journalister, men dog fik tid til at fortælle mig om sine planer, succeser og genvordigheder. Således blev jeg som ung mand Magdalene Lauridsens fortrolige. Om det nu var, fordi jeg var min fars søn, fordi jeg var en god lytter, eller fordi M. L. allerede havde sine planer med mig, véd jeg ikke. Jeg så dengang ikke nogen fremtid for mig på Ankerhus, var mest optaget af fag som kemi og planteavl og skulle egentlig have været forsøgsassistent på Tystofte. Men så kom *Peter Manniche* en vintermorgen i 1921 hen til mig og overbeviste mig om, at jeg skulle være leder af landbruget og lærer i naturfag, andelsbevægelse og meget mere på den nyoprettede Internationale Højskole, hvor Manniche var forstander.

1921 var en pragtfuld sommer, varm og tør, med for mig en helt ny opgave: at drive 60 tdr. land ved hjælp af en snes elever nogle timer daglig! Østrigere, tyskere, englændere, irere, amerikanere, svenskere, danskere, nogle få piger, men mest unge eller yngre mænd, hvoraf kun een havde begreb om landbrug. Og igen dette fuldendte kammeratskab i arbejdet, i undervisningen, i fritiden. Skønt jeg aldrig havde lært psykologi og pædagogik, gik undervisningen glat, måske lige så meget fordi vi var på bølge-

længde, som fordi jeg kunne undervise, og eleverne var med mig. Jeg var blevet forlovet – med min nuværende kone, forstås – og Manniche tilbød os portnerboligen (gammeldags, men rummelig), og hvis ikke M. L. ville det anderledes, var min livsgerning faldet dér og ikke på Ankerhus. Og det havde måske været bedre for alle parter – hvem véd?

Der skete det, at kommissionen af 1918 foreslog oprettelse af et statsseminarium til uddannelse af husholdningslærerinder, men at regeringen – da riget fattedes penge – foretrak at støtte de tre eksisterende private husholdningsseminarier og deres elever med beskudne beløb og samtidig – fra 1922 – standardiserede uddannelsen som 2-årig og påtog sig tilsyn med den og med den afsluttende eksamen. Ankerhus manglede derfor en lærer i kemi, botanik og næringsmiddellære, og M. L. ville have mig derved. Hvorfor jeg sagde ja dertil, ved jeg ikke, men jeg tror, det var M. L.s strålende initiativ, engagement og idealisme, der overbeviste mig om, at denne næsten uopdyrkede mark krævede en særlig indsats og rummede store muligheder. Så den 13. april 1922 giftede Nico og jeg os og flyttede til Sorø.

Siden da har jeg undervist 49 hold husholdningslærerindeelever. Det har ikke altid været lige let. Jeg opdagede hurtigt, at der kunne være stor forskel på holdenes indstilling til studiet, til Ankerhus og til mig. Måske psykologerne kan forklare det – jeg kan ikke. Det herlige fællesskab, jeg havde oplevet som instruktør i hæren og som lærer på IH, hvor alle, henholdsvis de fleste, elever var unge mænd, var ikke – som jeg naivt troede – uden videre givet med et hold unge piger. Kontakten, den gensidige tillid, fælles målsætning, kammeratlig omgangsform kunne komme ganske af sig selv, og så var alt godt, men langt oftere skulle holdet *vindes*, hvad som regel lykkedes, men somme tider mislykkedes. Og det var langtfra sådan, at det var de kritiske, de *a priori* mindst flittige, de gennemsnitlig mindst eller mest begavede hold, der var sværest at skabe den rette kontakt med og indstilling hos. Tilgiv mig, alle I andre, at jeg her, for at understrege det ligegyldige i »tiden« og »udviklingen« og det afgørende: det udefinerlige personligt-menneskelige, nævner mine »stjernehold«: 26, 31, 39, 41, 49, 53, 59 og 68.

Undervisningen og skolelivet var for mig det centrale. Og allerede i 1923 fandt jeg ud af, at jeg kunne skrive viser, revuer, sketches og mere alvorlige sager. Jeg har skrevet nogle hundrede Ankerhus-sange, et dusin eller to revuer og sketches samt et ukendt antal mere private, som regel uærbødige viser om og til elever, lærere, forstander, venner, fjender og myndigheder. Til glæde for mig selv og andre, til ærgrelse for nogle. Indstuderingen af en række stykker til opførelse ved elevmøder, mortensaftener, St. Hans fester og andre lejligheder var – tror jeg da – til lige stor glæde

for de optrædende og mig selv. Det er nu en saga blot – og det er egentlig synd.

Men M. L.s udadvendte, succesrige virksomhed smittede af på mig. Allerede i tyverne kom jeg i kontakt med husholdningsorganisationernes konsulent- og forsøgsvirksomhed, og dette førte til, at daværende indenrigsminister *Bertel Dahlgaard* i 1935 udpegede mig til medlem af det nyoprettede Statens Husholdningsråd. Jeg betragtede fra første færd rådet som hjemmenes potentielle forsøgsstation og benyttede enhver lejlighed til at udvikle denne gren af rådets virksomhed. Det er ingen hemmelighed, at S. H. næst efter Ankerhus blev min hovedinteresse, og jeg fortryder ikke et øjeblik den tid og de kræfter, jeg brugte i rådets tjeneste. Det var, er og vil – håber jeg – vedblive at være centralorganet for husholdnings- og forbrugerforskning og -oplysning i Danmark, takket være mange idealistiske og dygtige menneskers indsats.

Organisationer er til for at varetage ikke blot medlemmernes, men hele fagområdets og dermed også samfundets interesser. Herunder kommer forhold som ajourføring, kontakt, videreuddannelse, initiativ i relation til myndigheder og til andre organisationer m. m. m. M. L. så dette meget klart og fik allerede i 1905 oprettet »Foreningen af Husholdningslærerinder og -lærere«, var levende engageret i dannelsen af lokale husholdningsforeninger og i 1921 landsforeningen De samvirkende danske Husholdningsforeninger. Hun prøvede i 20'erne også at få dannet et »husøkonomisk selskab« som pendant til Landhusholdningsselskabet, men dette mislykkedes, og hendes ivrige bestræbelser for at få oprettet et husholdningsministerium var også forgæves. I forhandlingerne om disse – og andre – projekter var jeg som ung lærer involveret, og det blev mig klart, at der skal være et virkeligt behov for en ny forening, hvis dens oprettelse og virksomhed skal lykkes, og at der i foreningens virksomhed skal tages rimeligt hensyn til alle medlemsgruppers interesser og behov, hvis man vil bevare tilslutningen og foreningsarbejdets effektivitet. Denne overbevisning fik mig i 1930 til sammen med *Ingefred Juul Andersen* og *Astrid Stoumann* at opfordre til dannelsen af »Foreningen af danske Husholdningslærerinder«, hvis frugtbare arbejde har været og er uundværligt. Med samme princip-motivering gik jeg under besættelsen i gang med etablering af en organiseret modstandsbevægelse i Sorø og umiddelbart efter krigen med oprettelsen af »Nordisk Samarbejdskomité for Husholdningsundervisning«. Og for blot 2 år siden fandt jeg det påkrævet at få de selvejende husholdningsskolers bestyrelser aktiveret og organiseret, så at også deres røst kunne blive hørt, når de nye love om »de frie kostkoler« skulle udarbejdes, og fik dannet »De selvejende Husholdningsskolers Samråd«. Lad mig i denne forbindelse bemærke, at initiativtagere ved oprettelse

af en ny organisation må være forberedt på og villige til at påtage sig en hovedpart af det organisatoriske arbejde i al fald i nogle år, at de ikke vil få een rød øre for det og heller ingen tak. Belønningen ligger i, at arbejdet lykkes og tjener et større formål end de snævre standsinteresser.

Husholdningslærerindernes videreuddannelse har jeg også været optaget af. Jeg var med til at starte »Specialkursus i Husholdning«, som blev en succes, og »Nordisk Husholdningshøjskole«, hvis fremtid forekommer mig tvivlsom. Man skulle – naturligvis – have fulgt prof. *Gudjonssons* og mit forslag om at etablere en husholdningshøjskole på ingeniørplan i Gøteborg, hvorved man kunne have fået en stærk, selvstændig enhed i samarbejde med de øvrige højere læreanstalter i byen. Jeg håber, min efterfølger i styrelsen, *Gustav Nedergaard*, må få held til dog at få en økonomilinje virkeliggjort i Danmark, hvorfra initiativet udgik.

Da M. L. i 1943 overdrog mig forstanderhvervet på Ankerhus, pålagde hun mig at holde mig uden for politik. Erfaringen havde lært hende det vanskelige i at forene aktiv partipolitik med skolearbejde. Dette pålæg har jeg efterkommet og har – måske også af den grund – nydt godt af de skiftende undervisningsministres tillid. M. L. var højt anset og værdsat i undervisningsministeriet, og jeg har, som hun, grund til at være ministeriets embedsmænd og -kvinder særdeles taknemlig for venligt og godt samarbejde gennem mange år.

Og ud over al denne aktivitet, fik jeg – hvor mærkeligt det end lyder – tid og kraft til at være redaktør af både det ene og det andet, at holde foredrag landet rundt, at skrive artikler og lærebøger, ja sågar, sammen med farbror Gunnar, en bog om hjemstavnen Bornholm. Det kunne aldrig have ladet sig gøre uden rygdækning hjemmefra. Jeg har haft et dejligt personale som venner og hjælpere, pligtopfyldende, villige, venlige og dygtige, altid loyale, aldrig bange for at gå i gang med nye opgaver. Dem alle – og ikke mindst mine skiftende assistenter – skylder jeg meget mere end tak. Dette gælder også bestyrelsen for den selvejende institution Ankerhus, hvis kloge råd og fine forståelse gav mig tryghed.

Altså, kære venner, jeg kan se tilbage på et eventyrligt spændende og rigt liv. Men nogle dråber malurt i bægeret har jeg måttet finde mig i. De sidste tre års udvikling, hvor studerende og lærer-råd i skøn forening har afskaffet den ene Ankerhus-tradition efter den anden – svampetur, udstilling, selvstændig husførelse og gratis hjælpsomhed m. m. og ikke mindst statens øgede indflydelse på såvel institutionens økonomi som dens præg – kunne jeg godt have undværet. Dog, således virker foranderlighedens lov, og det

må man acceptere i håbet om, at ændringerne vil blive administreret med fornuft.

Om jeg så har været lykkelig? Ikke altid, og det kan ingen vel vente. Men mine lykkeligste år faldt, da børnene var små, betroet i min og min prægtige kones varetægt.

Tilbage står kun afviklingen af mine forskellige hverv. Til april ophører jeg med at undervise, og efterhånden trækker jeg mig ud af al aktivitet inden for fagområdet, ikke for at nyde mit otium, for det tror jeg ikke, jeg vil, men for at give plads for yngre og bedre kræfter.

Hvad jeg så vil tage mig til? Ja, egentlig skulle jeg skrive husholdningsbevægelsens historie som en af de få, der har haft nær kontakt med de første pionerer og oplevet de sidste 50 års udvikling på nærmeste hold. Men hvem gider læse historie? End ikke på Ankerhus, hvor jeg har virket i 48 år, er der nogen interesse for sagen. Jeg føler mig i så henseende som en lukket bog lagt til side i kælderen. Så resultatet bliver nok, at jeg trækker mig ind i mit elfenbenstårn og lader livet udenom gå sin skæve gang. Om det så er nok for en gammel aktivist, ved jeg ikke. Jeg kan jo altid nedsætte mig som lejlighedsdigter! Eller hur?

Køkkenchef hos prinsesse Benedikte i Berleburg

Exam. husholdningslærer Karen Ingrid Lund Jørgensen, Fredericia, dim. 1970, beretter her om sine oplevelser hos den kongelige familie.

Hvordan føles det at pakke, når man skal til Berleburg og være køkkenchef hos Prinsesse Benedikte og Prins Richard? Kan man i det hele taget forestille sig dette, selv efter et kort besøg på Amalienborg, et opmuntrende klap på skulderen af hofmarskal Tranpe og en samtale med den forrige leder? På nuværende tidspunkt efter et halvt år i Berleburg kan jeg sige, at de tanker, jeg gjorde mig dengang som nyuddannet husholdningslærer, afviger en del fra virkeligheden — og det overrasker nok ingen.

Berleburg er pludselig en by, der skal findes på kortet, for hvor ligger den egentlig? Jeg søgte i smug dette problem løst ved brugen af atlas, så ingen skulle komme med spørgsmål, der kun kunne besvares med »Øh, det ligger... i Tyskland«. Altså: følger man autobanen Hamburg—Hannover og videre sydpå til Westfalen, kommer man til Berleburg, der ligger meget smukt i en bjerg- og skovrig egn. Ikke mærkeligt, at byen er et yndet kur- og turiststed, for her er virkelig natur, ro og ikke mindst dette: et slot med en rigtig prinsesse!

Den dag, jeg stiftede bekendtskab med slottet, var alt endnu iklædt vintertøjet — et ferige, kunne romantiske sjæle fristes til at sige. Jeg kørte med Kirsten (stucpigen) derved, så der var rig mulighed for at se sig omkring og langsomt forsøge at omstille sig til slotsbeboer. Alligevel var det et imponerende og overvældende syn pludselig at have slottet foran sig og ikke mindst at komme inden for murene.

Starten blev en ønskestart, idet jeg i de første dage havde lejlighed til at blive akklimatiseret. Prinsesse Benedikte og Prins Richard ville nemlig først komme til slottet 3 dage senere. Trods dette var det med en vis nervøsitet, jeg så frem til det første møde med fru og til min debut som chef for den kulinariske afdeling. I takt med kogeboğernes antal voksede min rådvildhed — billeder af fransk opstillet mad, opskrifter o. s. v. i en stor forvirring. Kort proces — en

sammenkogt ret gør næsten altid lykke (og det gjorde den, viste det sig siden).

Prinsesse Benedikte og Prins Richard bød mig velkommen på en så venlig og naturlig måde, at min nervositet helt udeblev under tilberedningen af middagen.

Stillingen, jeg bestrider på Berleburg, er meget selvstændig, derfor interessant og tilfredsstillende. Hver formiddag kommer Prinsesse Benedikte ned i køkkenet, så vi i fællesskab kan planlægge dagens eller dagenes (når der kommer gæster) måltider. I begyndelsen var mine forslag meget få, men da Prinsesse Benedikte er yderst imødekommende og interesseret i, at man selv tager del i bestemmelserne, er det ikke tilfældet mere. Under samtalen, som foregår dejlig naturlig, taler Prinsesse Benedikte også altid om den foregående dag, og aldrig er prinsessen bange for at sige noget rosende til os.

På en almindelig dag (som slet ikke er spor almindelig) går det roligt til. Der er 3 faste måltider for det meste, og derudover kan jeg så selv bestemme, hvad dagen ellers skal indeholde. Da der er gode opbevaringsmuligheder, er det på sådanne dage, jeg kan forberede og nedfryse til det næste besøg. Det har været mig en stor hjælp mange gange; planlægning skal der til, det har jeg fået at mærke. I et hus som dette er det klart, der er meget med gæster og som følge deraf meget at bestille i den tid. Det er også ved sådanne lejligheder, der kan læres utrolig meget trods det, at jeg er min egen læremester. Selvfølgelig er der mange ting, man aldrig har arbejdet med, så mange af mine middage kan siges at være rene lørsøg.

Især har alt, hvad der hedder vildt — og det lige fra vildsvin og hjorte til

snepper, ænder o. s. v. — været noget nyt for mig; men det er virkelig sjovt at stifte bekendtskab med dette kapitel af kogebogen. At pille øjnene ud af en sneppe er ikke altid at foretrække, men det går. Alene dette, at Prinsesse Benedikte og Prins Richard tror, jeg kan, samtidig med at de værdsætter mit arbejde, får det hele til at lykkes.

I oktober måned holdes der hvert år en stor jagt i Berleburg, og denne gang var det så mig, der havde ansvaret for maden. Her fik jeg både prøvet at fryse smørrebrødet ned, at holde slottets gamle komfur varmt (kul, træ) og at fremstille fire retter mad til 50 personer i tre dage, få det til at se indbydende ud og være varmt. Cirka en måned i forvejen havde Prinsesse Benedikte og jeg lagt madplanen, så der var god tid til at forberede sig. Tanken om det hele var det værste; men selvfølgelig krævede det et stort forarbejde samt en stor arbejdsindsats af os alle for at få det hele til at klappe. Samtidig med, at der er meget at bestille, når der er besøg, er det også her, de store oplevelser kan ligge. Mange fyrstelige personer har aflagt besøg i køkkenet, og det er hver gang noget, der kaster glans over det hele. Det er sjovt at prøve kræfter med sig selv, og jeg er glad for at have denne oplevelse at tænke tilbage på nu. Belønningen til os alle var 3 ugers ferie, som jeg for øjeblikket tilbringer hos min familie i Fredericia.

Vi er tre danske piger, en tysk pige og en tysk tjener på slottet. Hver af os piger har eget værelse, og desuden en fælles stue med alle tænkelige faciliteter, så vi savner intet i den retning. Den lille Gustav er en dejlig adspredelse for os alle både i og uden for arbejdstiden. Til tider tror jeg nu nok, han er taknemmelig over at slippe væk fra alle os piger og i stedet køre med sin far i skoven. Der er ingen tvivl om, at Gustav nyder turen, for munden står ikke stille på ham, når han igen sidder i »pigernes« midte.

Når skovhindhærerne er uimodståelige, tager vi alle med hver sin spand til skovs og plukker på livet løs. Så er det, man håber, at ormene har strejket, for det letter arbejdet meget. En portion kolde skovhindbær med fløde er en dejlig dessert. Ellers er der ikke noget andet, jeg selv henter hjem, så dette ene forbliver en tradition.

Skoven kender vi også fra de ture. Prins Richard tager os med på, og det er hver gang en speciel oplevelse. Man får lært at tie på bestemte tidspunkter, får lært at se og høre dyrene og sidst, men ikke mindst: nyde naturen.

Fremkommer jeg med et ønske om en ny maskine, køleskab eller lign., varer det ikke længe, inden det går i opfyldelse. Det er en vidunderlig ting, når man arbejder et sted, hvor ens arbejdsgivere er interesseret i alt det nye, der kommer frem. Der er næsten heller ikke de blade, Prinsesse Benedikte ikke ser igennem for nye madopskrifter, og så er det mit arbejde at fremstille retten, Prinsesse Benediktes og Prins Richards at smage den, og så falder dommen — i bogen eller ikke.

Alt, hvad der hedder indkøb, sorterer under mig, så i den første tid blev ordbogen flittigt brugt. Den tyske pige, som er mig en god hjælp i køkkenet, har efterhånden fået ordbogen til at blive en sjældent anvendt bog; om det så skyl-

des bedre danskforståelse, eller at mit tyske er blevet forståeligt, skal jeg lade være usagt.

En ting, man må gøre sig klart, inden stillingen tiltrædes, er begrebet frihed. Der ligger ingen faste fridage, ingen week-end og til tider arbejde fra 7 morgen til 23 aften. Til andre tider, når vi er alene hjemme, er arbejdsdagen meget kort, og det sker også som nu, at vi efter en travl tid får 3 ugers ferie.

Når man lever så nær den kongelige og fyrstelige familie, er det klart, at der forlanges noget af os, uden at det dog bliver sagt. Det er noget, man må have på fornemmelsen.

Den tid, jeg vil komme til at tilbringe i Berleburg, vil altid stå for mig som noget dejligt spændende, specielt og meget lærerigt.

Karen Ingrid Lund Jørgensen.

Uformel snak-snak

Sted: Ankerhus Husholdningsskole.

Tidspunkt: en efterårsdag hen under november.

Deltagere: husholdningselev Alice Vang Jensen, Vaalse, Falster (17 år), husholdningselev Anne Verner Henriksen, Nykøbing Sj. (17 år), husholdningselev Kirsten Frederiksen, Frederikssund (17 år), husholdningselev Lykke Jespersen-Skree, Haslev (17 år), husholdningslærer fru Bente Balle Jegstrup, redaktør Henny Bjerre Christensen.

Red.: Hvorfor er I taget på husholdningsskole?

Alice: Jeg har altid haft vældig lyst til det og har bl. a. været indskrevet på skolen i over et år. Jeg skal være sygeplejerske og derfor også bruge nogen huslig kunnen.

Anne: Jeg skal være økonoma – og valgte husholdningsskolen frem for en plads i huset.

Kirsten: Jeg ville gerne lære nogen rengøring og madlavning – jeg syntes ikke, vi lærte det mindste i skolen. Jeg er endnu ikke rigtig klar over, hvad jeg vil være.

Red.: Hvad med dig, Lykke?

Lykke: Ja, jeg er faktisk delvis tvunget eller skal vi sige lokket. Det var vist noget med et kørekort.

Red.: Hvordan ligger det med dine fremtidsplaner?

Lykke: Åh, jeg ved ikke rigtig – men måske noget med kunst.

Red.: Hvorfor blev det så »Ankerhus«, I valgte?

Alle: Kendte en eller anden, der havde været her og været glad for opholdet her.

Kirsten: Jeg syntes nu også, at brochuren virkede godt – blev også glædeligt overrasket over at se, hvor moderne her var – især

køkkenet. Værelserne er da heller ikke værst, selv om man godt en gang imellem kunne ønske sig at dreje nøglen – være sig selv – altså eneværelser.

Red.: Fru Jegstrup – hvorfor valgte De Ankerhus Husholdnings-skole?

Bente Jegstrup: Jeg havde virkelig lyst til undervisning, specielt køkkenarbejde med tilhørende kostlærefag, og var altså så heldig, at denne plads netop var ledig her, da jeg var færdig. Min mand og jeg kommer ellers begge fra Jylland.

Red. til pigerne: Er der nogle fag, I synes særlig godt om – måske nogle, I savner på timeplanen?

Alle: Der er alt for megen rengøring – men gerne meget mere madlavning!

Lykke: Jeg kunne vældig godt tænke mig, at vi havde haft litteratur eller andre beslægtede fag.

Red.: Har I nogen interesser uden for skolen?

Alice: Jeg går til porcelænsmaling.

Kirsten: – og jeg spiller badminton.

Lykke: Keramik i ungdomsskolen.

Red.: Har I nogen steder, I kan være med jeres fritidsinteresser her på skolen?

Alle: Nej, det savner vi også meget. Tænk, hvis legestuen kunne bruges som en slags alrum, som vi selv havde ansvaret for.

Kirsten: Jeg savner også et rum, hvor vi kunne »ordne« vore knal-
lerter.

Red.: Hvad ville I sige til, om I eventuelt fik mandlige kolleger?

Alle: Meget gerne. Der ville absolut blive et bedre kammeratskab. Som det er i øjeblikket, kan vi godt blive en hel del trætte af hinanden.

Red.: Hvad med flere mandlige lærere?

Alle: Ja – også gerne i køkkenet.

Kirsten: Jeg ville nu ikke kunne snakke så meget med en mandlig lærer, som jeg f. eks. kan med fru Jegstrup – hvad vi sætter megen pris på.

Bente Jegstrup: Pigerne er absolut meget åbne og meget nemme at undervise. Selvfølgelig kan vi alle have en sur dag ind imellem – vi har den aftale, at vi bekender denne surhed over for hinanden, så respekteres dette, og derved tror jeg, at mange problemer undgås.

Red.: Bente Jegstrup, hvad siger De til, at eleverne kunne ønske sig andre fag som tidligere nævnt. Er der nogen fag, man kunne slække på til fordel for andre?

Bente Jegstrup: Det skal man være varsom med at udtale sig om. Ens egne fag synes jo altid mest vigtige. Men jeg sympatiserer så absolut med eleverne. Gerne også noget mere værktøjslære, maling og tapetseringslære. På det sidste hold foranstaltede vi en lille prøve med eleverne om disse ting. Dengang blev der svaret, at der var alt for megen teknik – det var navnlig for grundigt; heller ikke så megen teoretisk boliglære, men meget gerne noget mere madlavning.

Red.: Har I noget elevråd her på husholdningsskolen?

Lykke: Nej, det irriterer også mig, at vi ikke har fået det ordnet. Vi har tit været nær på, men så er der pludselig nogle, der ikke vil alligevel.

Bente Jegstrup: Det undrer også mig, at I ikke har fået ordnet det. Det ville tit være nyttigt og praktisk for jer, når I gerne ville havde noget ordnet eller indført.

Red.: Hvorledes er det med kontakten over til seminariet?

Anne: Den er vist ikke særlig god.

Lykke: Nej, de ser også så sure og triste ud derovre – men det samme siger de sikkert også om os.

Red.: Hvor tilbringer I jeres weekender?

Lykke: Garanteret hjemme i Haslev hver lørdag-søndag.

Anne og Kirsten: Vi tager også hjem – savner aktiviteter; sådan en lørdag-søndag kan være meget lang.

Alice: Jeg har kun været hjemme på Falster ganske få gange. Jeg nyder at være her; vi går ture, strikker, syr og mange andre ting.

Lykke: Det er spild af lærerkræfter og af penge, at der skal være nogen til at passe på jer.

Bente Jægstrup: Jeg har absolut fornemmelsen af, at pigerne, der er her i weekenden, hygger sig vældigt; ofte går tiden alt for hurtigt for dem. Grunden til, at vi lærere også skiftes til at være her, er jo, at vi gerne vil hjælpe dem til at få en god weekend, måske ved at sætte dem i gang med et eller andet.

Red.: Er det sjovt at være ung i dag?

Anne, Kirsten, Alice: Jo, det er det vel!

Lykke: Ja, men det er også brand irriterende med al den snak om, at nu er ungdommen sådan og sådan. Her på holdet er vi jo også mange typer – men vi skal alle være her, selv om nogle en gang imellem er lidt »strenge«!

Red.: Tak for sluddereren! Ser vi jer i elevforeningen fremover?

Alle: Ja, absolut.

Kirsten: Det bliver da sjovt at træffe kammeraterne igen.

H. B. C.

Vi undertegnede gamle, henholdsvis 70, 75 og 85 år, vil gerne sige tak for venlige hilsener, som vi på forskellig måde har modtaget.

M. L.

F. D.

M. T.

Glimt fra U.S.A. og Canada

Gennem en del år har jeg ønsket at komme en tur til USA og Canada, dels for at hilse på slægtninge i staterne og dels for at besøge en broder med familie, som bor på Vancouver-øen, en ø på størrelse med Danmark, der ligger vest for Vancouver i Britisk Columbia, men samtidig havde jeg lyst til at se og opleve mere.

I dagene fra 23. juni til 25. juli fik jeg dette ønske opfyldt. Netop i år havde højskolernes sekretariat arrangeret en udvekslingsrejse til USA, nærmere betegnet Wayne State College i Nebraska. Da vi kom til Omaha, returnerede flyet til Danmark med et hold studerende fra Wayne, som skulle følge et tilsvarende program her. Det var for øvrigt Tjæreborgs første tur til Amerika, arrangeret af organisationen »People to People«. — Selve turen var en storslået oplevelse. Efter mellemlandning på Island fløj vi over den grønlandske indlandsis for atter at mellemlande i Frobisher Bay på Baffin Land.

Gruppen talte 106 deltagere, alle tidligere højskoleelever, hovedparten var unge. Programmet var 14 dage på Wayne State College, derefter bustur til nogle af de sydvestlige stater, men her gik jeg fra og tog på en mere privat tur til andre egne.

Under opholdet i Wayne var der tilrettelagt et alsidigt program, som blandt andet omfattede besøg i skolens nye planetarium, en række foredrag og diskussioner over emner som f. eks. Amerikas historie, amerikansk udenrigspolitik, kunst, videnskab og litteratur i det moderne Amerika, samt forholdet til indianer- og negerproblemer.

Desuden indbefattede arrangementet nogle udflugter, herunder en skøn sejltur på Missouri, besøg i forskellige private hjem, bl. a. en farm, og en tur til Omaha, hvor vi besøgte Offutt Force Base, som er USAs luftvåbens hovedcenter. Ved samme lejlighed besøgte vi verdens største supermarked.

Om Nebraska siges det: »Der, hvor Vesten begynder«. En aften var vi til Ponca Rodeo, det forekom mig at være i western-stil.

Vi havde lejlighed til at besøge et indianer-reservat. Ved den lejlighed fik man indtryk af, at rødhuderne er bitre — fordi det nu var de hvide, der ejede jorden, og de var bitre på regeringen, fordi de fik for lidt hjælp f. eks. til at sætte industrier i gang.

Dagen efter var jeg gæst i et privat hjem. Vi kørte en del rundt for bl. a. at se en indianer-kirkegård. På gravstenene stod ikke deres rigtige navne, men deres symbolske navne, f. eks. »The Thunderbird«. Desuden så vi en skole for indianerne, oprettet af et missionsselskab, samt en række boliger, som regeringen stillede til rådighed enten gratis eller for en beskedne leje.

Mine værtsfolk fortalte, at regeringen brugte store summer til indianerne, men alt for mange af disse penge blev brugt til spiritus. Ak ja, alt afhænger af øjet, som ser det.

Under mit ophold på Vancouver-øen, hvor der bor mange indianere, fik jeg indtryk af, at de har mange positive sider, men indianere og alkohol har visse vanskeligheder ved at gå op i en harmonisk enhed.

I en af timerne på Wayne hørte vi om emigranternes vandring mod vest, deres møde med og forhold til indianerne. Læreren hævdede, at der mange steder var venskab mellem hvide og indianere — og ikke nær så mange stridigheder, som man læser om i historiebøgerne.

Under opholdet i Wayne havde jeg lejlighed til at bo på et stort, nyt lejlighedsrum; alt var meget praktisk og hensigtsmæssigt indrettet, men ved længere tids ophold ville man sikkert savne lidt hygge. På en række områder var der ret strenge regler, som ikke blot var givet, men også blev håndhævet — alt i alt betydeligt strengere, end det er vanligt på en kostskole for dansk ungdom.

Vi spiste i skolens kantine. I al stillfærdighed gjorde jeg en del iagttagelser, besøgte køkkenet og fik en del oplysninger. Det er mit indtryk, at har man overvægtsproblemer i Danmark, så er disse lige så store i Amerika.

Efter 10 dage i Wayne drog jeg af sted for at fejre 4. juli sammen med mine slægtninge. Inden afrejsen fra Danmark havde jeg købt et kort til Greyhound-bus. For 99 \$ kan man tage på rundtur i USA og Canada i 30 dage. Har man tid og kræfter, kan det blive til en lang tur. Min rundtur gik til staten Iowa, hvor jeg besøgte slægtninge dels i Des Moines og dels i en mindre by Pella ca. 80 km derfra. Senere gik turen til Winnipeg i Canada, videre via Calgary til Vancouver med ophold på Vancouver-øen. Fra Vancouver gik turen videre over Seattle, Portland til Salt Lake City, mormonernes by i staten Utah.

Såvel mine slægtninge som informationskontoret i Vancouver tilrådede mig nogle dages ophold der, fordi det var en vidunderlig by. Ved ankomsten til Vancouver gjorde jeg et lille regnestykke. Resultatet heraf blev, at jeg ved fortsat bustur til Salt Lake City opnåede en pris på 12 øre pr. kørt kilometer.

For at vinde tid og prøve andre rejsemidler valgte jeg at tage fly fra Salt Lake City via Denver til Omaha for der at møde gruppen inden hjemrejsen. Rundturen havde jeg delvis planlagt forud; jeg ville gerne se så forskelligartet natur som muligt, og med hjælp fra min familie fik jeg dette ønske opfyldt.

Nebraska er et frodigt område med mængder af såvel majsmarker som fedekvæg. Verdens største kvægmarked findes i Omaha. Det havde vi lejlighed til at besøge. På turen gennem Minnesota så vi et usædvanlig frugtbart og smukt farmerland.

Som barn drømte jeg om en tur over prærien, og efter en bustur på ca. 26 timer over prærien fik jeg et indtryk af det milevide område. Mærkeligt, at mennesker kan trives i disse omgivelser; men nogle af mine medrejsende gav udtryk for, at som farmer på prærien havde man det godt. Netop alt det flade og endeløse, f. eks. endeløse rækker af kartoffel- eller roemarker, dannede en vældig kontrast til det skønne og meget storslåede bjergområde, vi kom til lige før grænsen til Britisk Columbia — nærmere betegnet Banff. Det er et meget søgt turistområde med søer, skove og sneklædte bjerge med de skønneste formationer og i en fantastisk belysning.

På alle bilernes nummerplader i B.C. står der »Beautiful British Columbia«, og dette er ikke en talemåde. Byen Vancouver ligger i de skønneste omgivelser; dertil kommer Vancouver-øen, som væsentligt består af skovklædte bjerge med sne på toppen — smukt føjet ind i naturen med Stillehavet som baggrund.

Fældning af Cedertræ

Min familie bor i en lille by Tolino, som ligger på vestsiden lige ud mod Stillehavet. På turen dertil passerede vi et skovområde, som er fredet; der er blandt andet en del Douglasfyr, og på et skilt kan man læse: »Disse træer var unge, da Columbus var ung«. Der er i øvrigt mange store cedertræer på øen.

På øen er der kun få byer; en af disse er Victoria, som ligger på sydgrænsen. I denne by ligger regeringsbygningerne for Britisk Columbia. Selve byen er meget engelskpræget; man ser det på huse, haveanlæg og busser — en smuk by! Besøg i denne by giver mulighed for mange oplevelser. Uden for byen ligger det store smukke haveanlæg »Butchardt Gardens«, der beskrives som verdens mest berømte have.

Turen fra Vancouver til Utah var naturmæssigt fantastisk afvekslende — lige fra frodige til helt øde områder. En del af tiden kørte vi langs Columbia floden. Da vi om aftenen ved 9-tiden stod ud af bussen for at holde en pause, blæste der en kraftig og meget varm vind, og ørkensandet føg i øjnene. Ejendommeligt var det at køre så lange øde strækninger — ikke et menneske, ikke et hus så man; men der var et fint udbygget vejnet.

Under opholdet i Salt Lake City havde jeg lejlighed til nogle mindre busture dels i egnen, hvor vi fik en fin omvisning i regeringsbygningen, en tur til Salt Lake — søen, der har et saltindhold på 24 pct. — en skøn tur ud i et bjergområde, hvor vi så verdens største kobbermine. En aften var der koncert i Tabernaklet, en forsamlingsbygning med kuppeltag, der har 10.000 siddepladser.

Som forberedelse til pionérdagen den 24. juli, hvor man fejrer mormonernes ankomst til Utah i 1847, var der en aften en meget festlig rideopvisning (rodeo) gennem byens gader. Finansminister David Kennedy deltog som rytter. På selve dagen den 24. var jeg tidligt på færde og havde lejlighed til at se, hvordan man

Tempel og Tabernakel Salt Lake City

pyntede bilerne til optoget med farvestrålende papir; amerikanerne bruger ofte hele farveskalaen. Om formiddagen kl. 9 begyndte optoget gennem byen, i alt 132 numre: biler, musikkorps, klovne og rideoptog.

Om eftermiddagen ventede man besøg af præsident Nixon. I den anledning havde der i nattens løb været optræk til uroligheder. Det var ganske morsomt at læse avis med de forskellige kommentarer, dels til pionérdagen og dels til præsidentens besøg. Her som andre steder var meningene delte. Ved Nixons ankomst havde jeg sagt farvel til denne skønne by, der ligger som en oase i ørkenen. Afskeden formede sig som en smuk flyvetur hen over Rocky Mountains. Det var en behagelig rejsemåde, men ved busrejsen kommer man i nær kontakt med naturen og med mennesker af mange nationer og af forskellige typer; dertil kommer opholdet i »Greyhound« restroom — alt dette står som et farvestrålende kapitel for sig.

Forud havde jeg haft mine forestillinger om amerikanerne — et folk, der var optaget af at tjene penge og få succes. Jeg mødte et folk, der er meget flittigt og meget effektive i deres arbejde. Medens vi her i Danmark mere og mere præges af, at enhver har nok i sit eget, føles det så uventet at møde så megen hjælpsomhed og venlighed og interesse for éns medmennesker. Jeg tror, det gælder ikke blot over for fremmede, men over for familie og mennesker i det hele taget. Det er f. eks. utænkeligt ikke at tale med de mennesker, som rejser med samme bus.

Trods travlhed og effektivitet har man tid til at være menneske. Gentagne gange stiller man sig selv spørgsmålet: »Hvorfor denne forskel?« I bogen »En duft af Amerika« af H. V. Ringsted har jeg fundet en del af svaret: »En god del af det gamle Europas hjerte og hjertelighed har mange århundreders ud-

vandrere taget med sig over Atlanten til Amerika, og de forvalter troligt denne arv, som man genfinder i deres næsten utrolige hjælpsomhed og gæstfrihed.«

Det var morsomt og hyggeligt at komme i så mange private hjem; her bemærker man, at mange steder går TV hele dagen, der er mange programmer med reklamer. Dette sidste er jeg ubetinget imod. Det er mit indtryk, at der er to rum, som man ved planlægningen af hjemmets udstyr lægger særlig vægt på, nemlig køkkenet og badeværelset.

På køreturen fra Omaha til Nebraska bemærkede jeg, at i hver lille by, vi kørte igennem, var der flere forskellige kirker, der hver for sig ligesom præsenterede sig. For mange amerikanere har kirken stor betydning, ikke blot om søndagen, men også i hverdagen. Alle folk med tilknytning til en kirke er flittige kirkegængere, ikke blot børn og gamle, men alle aldersgrupper.

ingen kirke får statstilskud, men opretholdes af midler fra menigheden. Mange giver et bidrag hver søndag; jeg fik indtryk af, at det var store beløb, betydeligt mere end vi giver i kirkeskat. Heraf går en betydelig del til sociale ydelser. I Wayne holdt jeg søndag i et privat hjem og havde lejlighed til at være med i en metodistkirke. Under besøget i Iowa var jeg i den reformerte kirke i Pella. Denne by er grundlagt af hollændere ca. 1820, men har fortsat hollandsk præg, hvorfor de fleste indbyggere tilhører den reformerte kirke. Byen har ca. 6000 indbyggere med 7 forskellige reformerte kirker, som alle blev flittigt besøgt.

Man fik indtryk af, at det var stedet, hvor man mødtes. Efter gudstjenesten havde man vældig god tid til at hilse og tale sammen.

I Vancouver var jeg med min familie i den danske kirke. Jeg har tidligere haft indtryk af, at der var et meget nært samarbejde i menigheden; dette fik jeg bekræftet. Præsten ved denne kirke betjener et område, der er ca. 20 gange så stort som Danmark — derfor kommer alle ikke i kirke hver søndag. Vi ankom i god tid, og jeg bemærkede, hvor glade de forskellige var for at mødes. Der blev vekslet mange hjertelige håndtryk og »knus«.

Gudstjenesten foregik dels på dansk og dels på engelsk: det samme gjaldt barnedåb, vel efter om familien var dansktalende.

Senere var vi sammen med andre danskere gæster i nogle hjem i Vancouver. I samtalens løb drøftede man, hvorfor man emigrerede; det mandede bestandig ud i, at de værdsatte den frihed, det enkelte menneske har til at være sig selv — men ikke sig selv nok.

Vel vidende, at USA og Canada er en mængde ting på godt og ondt, og at mit kendskab omfatter en meget lille brøkdels, vil jeg slutte med en lille oplevelse.

Under vort besøg i Victoria kørte vi forkert, og medens vi så på kortet, kom en dame løbende for at hjælpe til med at vise vej. Hun inviterede os ind på hjemmelavet is.

Det var ikke sodavand, men sodavandsis i mange farver. Hun var så rørende hjælpsom, at jeg følte trang til at sige tak for al den hjælpsomhed og venlighed, jeg havde mødt i min ferie, hvortil hun med stort hjertelighed sagde: »We love people«.

Det er mit indtryk, at det gælder for en stor del af de mennesker, som bor i Canada og USA: »We love people«.

Ingrid Krabbe Larsen.

Fra Japan til Ankerhus

Landbrugsseminarieudd. Akiko Narita fra Japan, nu Ankerhus, beretter *på dansk*:

Jeg fik en plads i årsskriftet fra Ankerhus 1970. Det glæder mig, men det er svært for mig at skrive dansk, men nu vil jeg prøve, så lidt her.

Jeg er fra den nordligste del af den japanske hovedø, og uddannet på et landbrugsseminarium.

I seminarietiden hørte jeg om danske landmænds fælles aktiviteter (andelsbevægelsen), med høj landhusholdningsstandard, gennem en af landbrugs lærerne, der har været i Danmark to gange. Jeg tænkte at komme der, hvorfra sådan tænkning og læremåde m. v.

Jeg vil prøve at komme til Danmark lige efter seminarietiden, men har ikke penge. Derfor har jeg undervist 3 år på en mellemskole for at skaffe pengene til billetten til Danmark.

Min gamle seminarielærer skaffede mig kontakt til Danmark gennem forstander K. Møller i Hammerum.

Min første dag i Danmark, 9.-7. 1968, kl. 5,20, begyndte jeg forskellige oplevelser.

2 mdr. hos en landbofamilie i Odby. Thy, hjalp både ude og inde.

2 mdr. hos forstander Møller, Hammerum, for at lære sprog.

2 mdr. hos en landbofamilie i Hammerum, hvor jeg hjalp i landbrug.

4 mdr. hos en landbofamilie i Bøvlingbjerg i Vestjylland for at lære praktisk husholdning og sprog.

5 mdr. elev på Hammerum Landbrugs- og Husholdningsskole.

6 mdr. medhjælper i skolekøkkenet på Hammerum Fri- og Efterskole og Baptisternes højskole i Tølløse.

2 uger har jeg fulgt Husholdningskonsulenten for Lemvig og omegn.

De sidste måneder, fra maj til dec., har jeg opholdt mig på Ankerhus. Jeg vil skrive lidt, der hedder Turen til Ankerhus:

Mandag den 4. maj over middag gik flaget til tops her på Ankerhus hus-

holdningsskole, for vi piger kom hertil fra øst, vest, syd og nord. Vi så målløse på hinanden, frem og tilbage, men efter aftensmaden (vi fik mange frikadeller med kartoffelsalat) begyndte vi at snakke sammen.

Tirsdag den 5. maj kl. 8 fik vi en god morgenmad, ernæringsmæssigt set. Derefter havde vi orientering. Vi fik bøger og papir m. v. Vi var spændt på, hvad vi skulle lære. Jo, det at lære madkunst er åh, så svært. Det begyndte om eftermiddagen.

Onsdag den 6. maj: Vi alle stod op kl. 6,45 ved den gamle gong-gong. Derefter kørte vi løs på programmerne, og efterhånden fungerede det næsten automatisk.

Torsdag den 18. juni: Om eftermiddagen studerede vi en anden måde at lære på. Vi kørte til Stillinge strand. Det var dejligt (det var et forslag, men ikke fra lærerinderne).

? den?: Vi havde husførelse med planlægning, kostberegning, indkøb, mange flere ting. Jorden rundt ikke tid nok til det, vi skulle nå! (Hermed mener jeg, at døgnets 24 timer ikke er nok til det, vi skulle nå).

Lørdag den 25. juli: Sidste dag af kursus. Vi fejede loft, vaskede gulv, pudsede vinduer, bagte boller, dækkede bord — så var alle øvelser slut.

Vi lærte her en masse ting, små og store, gamle og nye, f. eks. bli'r man tyk af kalorier, men slank og køn af grønsager. Vi har haft en god læretid her på skolen; den hjælper os et skridt frem på livets vej.

Til nytår skal jeg tilbage til mit hjemland, Japan, og vil arbejde på at hjælpe kvindelige landsmænd hjemme i Japan.

Takker alle på skolen. Farvel og på gensyn!

Akiko Narita,

elev 3 mdr.s sommerkursus, Gl. Ankerhus
(nu praktikant på seminariet, speciale:
ernæringslære).

— og så blev jeg lærer på Ankerhus husholdningsskole

I sin beretning nævner Gustav Nedergaard, at øvelsesskolen i juni-juli gav husly og delvis undervisning til et kursus i Moderne Husførelse, arrangeret af Midtsjællands Landbougdom. Til dette kursus var jeg engageret ved undervisningen i vask, boliglære og orientering og gjorde hermed min entré — ikke bag murene, men bag de grønne hække på »Ankerhus«.

Det var for mig en særlig oplevelse. Uddannet på »Suhr« for 12 år siden fik jeg for første gang lejlighed til at se Ankerhus og fungere der i et positivt samarbejde med Mary Sibbern og Gunhild Ørnstrup.

Da jeg formoder, at mange kender Moderne Husførelse i den form, det hidtil har været praktiseret, nemlig 2×144 timer som 3 eller 4 timers lektioner taget i eftermiddagstimerne eller om aftenen, kan det måske interessere at læse om de erfaringer, vi fik i sommer, da 16 elever havde de første 144 timer på et kostskolekursus, der varede 18 dage (5-dages uge).

1. Det var så åbenbart, at timerne med rengøring, vask og boliglære havde betydeligt bedre muligheder, end selv det bedste skolekøkken kan byde på, idet vi her havde særlige faglokaler til disposition.

De teoretiske lektioner fik ligeledes en bedre placering og kunne i langt større grad sættes i relation til det praktiske arbejde.

2. Der var også helt klart en fordel ved at have elevernes (næsten) udelte opmærksomhed i 18 dage. Holdes kurset som 4-timers lektioner i eftermiddags- eller aftentimerne, har eleverne altid haft en arbejdsdag forinden og deler desuden ofte deres opmærksomhed mellem kammeratskabet og undervisningen.
3. Kursets form og tidspunktet for dets afholdelse, nemlig skolesommerferien, tiltrak væsentligt de meget interesserede elever, hvad man ikke altid føler er tilfældet ved de kurser, der går over en vinter eller to.

Imidlertid betyder det meget for gennemførelsesprocenten, at eleverne er meget interesserede, og det inspirerer da afgjort lærerne til arbejdet med elever, der er kommet af interesse og med lyst til undervisningen.

Om denne kursusform bliver almindelig i fremtiden, er vel afhængig af så mange ting, men med erfaringerne fra i sommer kan jeg kun anbefale.

Efter en tiltrængt sommerferie viste der sig mulighed for, at min tilstedeværelse på Ankerhus kunne blive af længere varighed, idet jeg blev tilknyttet Husholdningsskolen som timelærer. Hermed er min tilbagevenden til »faget« bekræftet, og jeg ser klart betydningen af, at man altid – også i de mere uproduktive perioder af sin tilværelse – bevarer kontakten mod sine kolleger, f. eks. ved de muligheder, FDH giver, samt at man gennem kurser og faglig læsning »lader sin uddannelse leve«.

Eggeslevmagle, den 2. november 1970.

Merete Mørk Madsen.

En hilsen fra de studerendes råd

I sidste års elevskrift var der en orientering om de dengang bestående råd på Ankerhus. Jeg vil her forsøge at give læserne et indblik i udviklingen siden da.

I marts afholdtes sidste kontaktudvalgsmøde, og i maj valgtes Fællesudvalget. Dette består af repræsentanter for lærerstaben, de studerende samt rektor Nedergaard. I alt 4 lærere, 3 elever fra de tre årgange, 1 DSR-repræsentant plus rektor. Formand blev Trine Bang, 3. kl.

Kost- og boligudvalget fortsatte, dog efter en ændring. I det forløbne år havde man fundet ud af, at det ville være en fordel, om udvalget blev repræsenteret med to studerende fra hver klasse i stedet for en. Også her blev formanden en af de studerende (Karin Hansen, 3. kl.).

DSR fortsatte arbejdet, men med den ændring, at de månedlige møder med rektor og lærerrådets forretningsudvalg ikke længere afholdtes. Dannelsen af de forskellige råd bevirkede, at DSR mærkede en aflastning, der var ønskelig.

Hvilke opgaver man i tidens løb har beskæftiget sig med, vil jeg ikke uddybe, men blot nævne et par af de mange behandlede emner inden for hvert råd.

Fællesudvalget: Forsøg på at indføre lørdagsfrihed. Dette lykkedes ikke i dette skoleår, men forventes indført fra maj 1971. Derimod lykkedes det at indføre en fællestime en gang månedlig. Det er et forsøg på at forbedre kommunikationen på seminarieret.

Kost- og boligudvalget: Forsøg på at indføre spisebilletter. Dette kunne ikke lade sig gøre, da budgettet for skoleåret var lagt og der ved denne ændring ville ske store økonomiske tab.

Man drøftede muligheden for at bibeholde kostskoleformen for 1. kl., men ikke for 2. og 3. De to årgange skulle kunne leje værelser på seminarieret og eventuelt have mulighed for at spise på sem.

De Studerendes Råd: Forsøg på dannelse af et råd bestående af studerende fra Suhr og Ankerhus. Rådet ønskes bestående af 7 repræsentanter (aktive) og 2 suppleanter (passive), afholdende møder ca. 8 gange årligt. Hvad rådet skal hedde, vides endnu ikke, men »ANSU« eller »SAS« er mulige navne.

DSR ansøgte om repræsentation i lærerrådet, men blev afvist. Man mente ikke, det var nødvendigt efter dannelsen af fællesudvalget. En ansøgning om repræsentation i FDH's bestyrelse har vi ikke fået endeligt svar på.

Samarbejdet med Lærerstuderendes Landsråd er udvidet, da man fra LL ønskede en »bladmand« fra hvert seminarium, der en gang månedligt indsender aktuelt stof.

Kunstudvalget har i år fået en ny opgave. Denne består i at

hjemskaffe samt køre film, de studerende ønsker at se. I år er Betty Enevoldsen, 3. kl., formand.

Biblioteksudvalget er endnu ikke dannet, men dette vil ske i den nærmeste fremtid.

Foruden de ovenstående råd vælges i klasserne råd til midlertidige opgaver.

Jeg vil blot nævne *festudvalg* og *rejseudvalg*.

Jeg synes, kommunikationen mellem de forskellige råd har været tilfredsstillende; men selvfølgelig er der en fare ved at danne så mange råd, og »fødselsveer« har været umulige at undgå.

For de studerende er indflydelsen øget, og det er lykkedes at bedre kommunikationen råd, lærere og studerende imellem.

Fra DSR ønsker vi god jul og håber på fortsat godt samarbejde i det nye år.

Anni Heisel.

Bestyrelsen for elevforeningen »Ankerhus« ønsker medlemmer og andre læsere af bladet en glædelig jul og et godt nytår.

Mimi Mikkelsen. Henny Bjerre Christensen. Ingrid Krabbe Larsen.

Margaret Lauridsen. Ingefred Juul Andersen.

Fik tyskerne til at gå omkring juletræet

Frederiksborg Amts Avis beretter den 19. oktober d. å. følgende:

Forstanderinde *Magdalene Lauridsen* oprettede den første danske husholdningskole i Sorø for 75 år siden, og i den anledning fortæller redaktør Adolph Andersen følgende om denne fremragende dygtige og kloge foregangskvinde på husholdningsområdet herhjemme:

— I julen 1944 kom to tyske officerer til »Ankerhus« for at undersøge skolens egnethed som bolig for flygtninge fra Østtyskland. Magdalene Lauridsen tog imod dem, førte dem ind til juletræet og sagde:

— Skal vi nu ikke tage hinanden i hånden, gå rundt om træet og synge en julesalme!

De forbløffede tyskere kunne ikke undslå sig, og efter »Glade jul« tog de skyndsomt af sted. Skolen blev ikke beslaglagt.

Efter opfordring fra indenrigsminister Ove Rode indtrådte Magdalene Lauridsen i 1919 i den overordentlige kommission, der i særlig grad beskæftigede sig med prisregulering og rationering m. v.

Ved et møde drøftede man tilsætning af rugsigtemel til flormel, som var ved at blive en mangelvare. Bagernes repræsentanter gik stærkt imod dette forslag og hævdede, at der ikke kunne bages ordentligt brød af en sådan blanding. Ved kommissionens næste møde medbragte Magdalene Lauridsen et brød, bagt af den omtalte blanding, til alle medlemmerne, lagde det triumferende på bordet og serverede en skive med smør til kaffen. Forslaget blev vedtaget.

Ved et andet møde drøftede kommissionen import og rationering af silkestrømper. Magdalene Lauridsen — som sædvanlig sortklædt og med uldstrømper — var tavs. Debatten var livlig, og pludselig henvendte professor, dr. polit. L. V. Birk sig direkte til Magdalene Lauridsen og sagde:

— Hvad siger De, fru Lauridsen? De er jo dansk letfærdigheds repræsentant!

Det var i øvrigt gennem hendes erfaringer fra den overordentlige kommission, at hun i 1920 fremsatte forslag om oprettelse af et husholdningsministerium.

Mindestens-indsamlingen

Angående den påtænkte mindesten for Magdalene Lauridsen har man kontaktet billedhugger Gunner Hansen, der nu arbejder videre med opgaven. Antagelig vælger man den såkaldte blå rønnesten med et bronzerelief.

Indsamlingen, vi startede sidste år ved denne tid på giro 16 18 19, har allerede givet et virkelig pænt resultat. Der indestår i dag den 1. november på bankbog 6.000 kr. samt på giro 365,51 kr. Vi takker for alle tilsendte beløb og håber, at indsamlingsbeløbet må stige støt og roligt. Vi har løseligt anslået udgiften til ca. 15—18.000 kr. Bemærk venligst vedlagte girokort.

Red.

Noter og nyt

Der kom ingen mandlige elever på seminariet i det forgangne år, men derimod havde 3 mdr.s kurset fra januar 1970 2 mandlige elever — Eddie Vogel og Ole Rasmussen, i civilt liv tjenere, for tiden kontraktansatte ved forsvaret. De faldt vældig godt til og var energiske elever.

Som nævnt andetsteds havde vi vælgermøde forud for kommunesammenlægningen den 1. april. — I byrådet for den nye Sorø kommune, der omfatter Sorø købstad, Lyng-Brøby, Alsted-Fjenneslev, Pedersborg-Bromme, sidder bl. a. tidligere amtsrådsmedlem *Else Lawaetz*, Rustkammergården, Pedersborg (25 års jubilær i år).

20. juni — det var en lørdag — holdt vi stort *bortsalg* af en masse stole, borde, komfurer o. m. a., væsentligt fra værelser, fra Regensstuen og andre steder. — Salget gik strålende til meget favorable priser, og en stor del af de små borde fra værelserne gik til *Sorø Lilleskole* — en ny institution på Frederiksberg, placeret i den tidligere Nærum Nylon fabriksbygning, og blandt dens initiativtagere har *Else la Cour Hansen* været en af de ivrigste. — Mads Nedergaard er blevet optaget i samme Lilleskoles legestue — og Kirsten Nedergaard blev konfirmeret i foråret.

Sct. Hans blev fejret som sædvanlig på plænen ved Gl. Ankerhus — der kommer stadigvæk mange, både børn og voksne, for at fejre midsommeren ved bredden af Pedersborg sø.

Kort efter *Sct. Hans* kunne Ankerhus tilslutte sine kloakledninger til de nye kommunale ledninger langs bækken. — Vi kan altså i naturværnsåret lette vor

samvittighed med hensyn til forurening af Pedersborg sø — men vi har også påtaget os en gæld på over 100.000 kr. og en kontant tilslutningsafgift på 14.000.

Det er dyrt at være renlig!

Årets sommerfest, som 2. klasse holder aftenen før sommerferien, var helt utraditionel og gav os alle udmærket kondi-træning. — Efter motionsgymnastik i gården blev vi sendt ud på en flere kilometer lang tur i terrænet omkring Ankerhus, og der blev stillet enorme krav til såvel kondition som intelligens. — Vi fik dog sluttelig et udmærket traktement i salen.

Sommerferien byder altid på oplevelser, men i år blev de nok størst for *P. C. Truelsen*, der sammen med sin kone rejste til *Zambia* over Congo m. v. — Om sin rejse — der i øvrigt var et besøg hos datter og svigersøn — fortalte Truelsen uhyre morsomt og interessant til *elevmødet*.

Også *Ingrid Krabbe Larsen* drog udenlands — til staterne hinsides Atlanten: men derom kan læses andetsteds.

Mere stilfærdigt fløj såvel *Sibbern* som *Buckhøj* til Grønland for at besøge familien *Børge Sibbern*, mens de endnu er bosat i det høje Nord!

En lille sommerferiestatistik, som vi for sjov lavede for at teste de studerendes feriemål og evt. feriejob, gav mange sjove resultater. Man havde været spredt over det ganske Europa pr. tog, fly og bil, enkelte i robåd, og man havde arbejdet ved alt muligt fra radrensning til ophold i kulturministeriets ø-lejre.

3. klasse indbød i september til klassefest på den efter branden nyopførte Gyrstinge Skovkro. Der var fest og stemning, og mange af lærerne deltog med og uden ægtefælle.

De kulturelle arrangementer har igen været forskelligartede. Nævnes skal *Louis Miche-Renard* i februar, en fantastisk aften. — Der har været 3. klasse rejseaften, og der har nylig været *vinaften*. — Efteråret 1969 bød på gastro-nomen *Mogens Brandt*, der få måneder senere døde.

Onsdag den 7. oktober afholdt skolen i samarbejde med elevforeningen en elevmøde-aften. — Formålet med denne aften var dels at skabe bedre kommunikation mellem skolens nuværende elever og elevforeningen og dels at gennemføre en paneldiskussion med emnet: Hvordan bør elevmødet være — og hvilken betydning har det for mig?

Aftenen blev indledt ved formanden, frk. *Ingefred Juul Andersen*, der berettede om foreningens historie, nuværende virke og formål. Dernæst fremkom en redegørelse for foreningens årsskrift ved sekretær, fru *Henny Bjerre Christensen*. Foreningens regnskab og elevmødets økonomi blev forelagt af kassereren, frk. *Ingrid Krabbe Larsen*.

Selve panelet bestod af:

1. To af seminariets studerende, nemlig Elly Leegaard fra 3. klasse og Hanne Meldgaard Hansen fra 2. klasse.
2. En relativ nyuddannet: Lise Stigsgaard (1969), g. Larsen.
3. En lidt »ældre« uddannet: Merete Rasmussen, g. Madsen (1959).
4. En repræsentant for elevforeningens bestyrelse, Henny Bjerre Christensen.

Resultatet af den uformelle diskussion med forhåbentlig kommende medlemmer af foreningen blev et bredt udsnit af mange tanker og ideer om fremtidige årsmøder — en eller to dages mødes — foredrag eller ej — bespisning og meget andet — negativt og positivt. *Gustav Nedergaard* var aftenens dirigent. — Formanden for foreningen afsluttede aftenen med tak til alle sider og for alle indlæg i debatten.

Den 18. september fejrede Folmer Dam sin 75 års dag ved at holde åbent hus på P. Damsvej 1, og der var tæt trafik gennem de »åbne døre« — i takt hermed fyldtes gavebordet op. Bestyrelsen for Sorø Husholdningsskole mødte talstærkt op medbringende en overflødhedskurv, og fra institutionen Ankerhus overbragte amtmand Wedell-Wedellsborg et splinternyt luftfoto af institutionen. Herudover var der masser af hilsener og gaver fra nær og fjern, naturligvis også fra elevforeningen Ankerhus. Den travle fødselsdag havde en travl dag.

Nico og Folmer Dam på F. D.s fødselsdag

Noter og nyt skal jo i tilfældig orden nævne en del for året karakteristiske begivenheder — herunder også minde- og mærkedage. Sådanne erindringer er *Margaret Lauridsen* bedst til at samle, og det følgende er derfor fra hendes optegnelser:

Kundekredsen fester for sognets kogekone. Denne kogekone, som hed *Laura Hansen*, var elev på Ankerhus 1909 — fra 1917 boede hun i Jungshoved ved Præstø og har siden da forestået utallige store fester i sognet — som der stod i avisen, var det kulinariske lagt i sikre hænder hos Laura. Da hun fyldte 90 i januar, fejrede man hende i Jungshoved forsamlingshus. Dejligt at tænke på,

hvor værdsat hun var i sit virke rundt om i hjemmene. Få måneder derefter døde hun. Jeg havde den glæde at besøge hende for et par år siden.

Endnu findes der enkelte gamle elever, som kan huske tilbage til perioden 1903—10, moster *Ingeborg* (f. *Lauridsen*) var en energisk havebrugslærerinde; hun var med, da haven blev anlagt, og flyttede grus i læssevis. Hun er nu heller ikke mere — hun døde i april 1970.

20. februar fejrede Sorøegnens Husholdningsforening sine 50 år, bl. a. blev der af dens nuværende formand, fru *Else Lundgreen*, og flere repræsentanter lagt en krans på Magdalene Lauridsens grav i mindet om, at hun stiftede foreningen og var dens første formand — det sneede og føg, himmel og jord stod i ét, så det var ikke så lige en sag at balancere på den smalle sti hen til graven.

På *Regensens køkken* uddanner man nu også køkkenledere under Fællesudvalget for huslig uddannelse. De to første piger (2. års elever) har allerede overstået deres læretid her, og den tredje er i gang.

For 75 år siden åbnedes den første husholdningsskole i Danmark, og i den anledning var der 3. maj åbent hus på Sorø Husholdningsskole, og man glædede sig over en veludført modernisering. Ligeledes var skolens elevforening med til at udsende et smukt og interessant festskrift.

*Amtmand V. Wedell-Wedellsborg, fabrikant Aage Christensen
samt F. D. v. sidstnævntes fødselsdag*

Ved mindegudstjenesten for Danmarks befrielse 4. maj talte i år *Folmer Dam* i Sorø kirke — nøgternt og smukt. Ja, det var forunderlige dage, man oplevede for 25 år siden — på Ankerhus længtes vi efter Nico og Folmer Dam, der nødtes til at leve i landflygtighed godt et år, så vor befrielsesglæde blev først fuldkommen, da vi havde dem hjemme igen.

Johanne Hansen, dim. 1926, blev på sin 70-års dag fejret i anledning af hendes store og gode indsats som køkkenchef på Vedbygaard Rekonvalescent-hjem i 24 år.

Mary Pedersen, dim. 1927, blev også fejret og hyldet, for sit virke inden for de samvirkende sjællandske husmandsforeninger i 40 år.

Karen Broholm, dim. 1942, er der også blevet festet for, da hun fejrede 25 års jubilæum som konsulent for DSDH. — Ligeledes *Frida Korsbæk*, f. Kamp Pedersen, dim. 1949, der havde virket samme sted i 10 år.

Søren Anton Lundgaard har nu også rundet de 70. Vi tænker med glæde på alle de gode og værdifulde sange, han er forfatter til.

Andre »runde dage« i årets løb fejrede *Sofie Larsen*, der blev 60 den 23. maj, for slet ikke at glemme *Ingfred Juul Andersen*, der den 26. december 1969 blev 70 år, og *Marence Tarp*, der den 15. januar rundede de 85, men er still going strong. *Margaret Lauridsen* passerede de 70 den 5. januar.

Når vi nu er ved de runde tal, bør det nævnes, at det er 25 år siden, lektor *Truelson* overtog undervisning i anatomi og fysiologi efter læge fru *Dalmark* — et hverv, han har røgtet på fortrinlig vis. Også *Nico Dam* har nu undervist i 25 år på seminariet, idet hun i 1945 overtog praktisk pædagogik i køkkenarbejde efter *Ellen Sejerø Olsen*, hvorved hendes erfaringer fra 10 års virke i aftenkolen, i husmandsforeningernes 6-dages kursus og som »kold jomfru« i Sverige kom hendes elever til gode.

Boghandler Peter Svegårds legat blev ved nytårsmødet fordelt mellem otte elever, nemlig: Kirsten Larsen, 3. kl.; Margit Hasager Kirk, 3. kl.; Anne-Grete Sørensen, 2. kl.; Hanne Meldgaard Hansen, 1. kl.; Ella Konnerup, 1. kl.; Bodil Andersen, 3 mdr.s; Kirsten Schmidt, 3 mdr.s; Hanne Andreassen, 3 mdr.s.

Magdalene Lauridsens fond

Fondens formue er nu kr. 48.148 mod kr. 45.380 året før. Ved juleafslutningen 1969 tildelte fondens bestyrelse elev i seminariets 2. klasse Kirstine Demant, Øster Højst, et legat på 550 kr. og Inger Elisabeth Unnerud, Østfold, Norge, elev på husholdningsskolens 8 måneders kursus, et legat på 400 kr.

Fonden modtager stadig gerne gaver. Der er endnu mange af skolens elever, som trænger til en håndsrækning. Bidrag kan sendes til bestyrelsen, c/o Margaret Lauridsen, Ankerhus, 4180 Sorø, eller til advokat H. C. Langkjær, Absalonsgade, 4180 Sorø.

Margaret Lauridsen.

Folmer Dam.

Agnes Eliasson.

Regnskab for Elevforeningen »Ankerhus«

1. september 1969—31. august 1970

	<i>Debet</i>	<i>Kredit</i>
Kontingent for 898 medlemmer.....		7.184,00
Salg af sangbøger		560,00
Renter af bankindestående		199,17
Renter af giro		4,02
Årsskrift, incl. porto	4.750,93	
Porto og telefon	17,84	
Indkøb af sangbøger	2.217,50	
Elevmødet	1.074,50	
Bestyrelsen	293,00	
Tryksager	39,25	
Gaver m. m.	416,35	
Beholdning af sangbøger		1.657,50
	8.809,37	9.604,69
Årets overskud	795,32	
	9.604,69	9.604,69

Status pr. 31. august 1970:

Formue pr. 1. september 1969	5.924,49
Årets overskud	795,32

Formue pr. 31. august 1970:

Beholdning af sangbøger	1.657,50
Indestående i bank	4.600,51
Indestående på giro	0,12
Kontant beholdning	461,68
	6.719,81
	6.719,81

Dags dato har vi gennemgået regnskabet og fundet alt i orden. — Bankbog og kassebeholdning kontrolleret.

Sorø, den 1. september 1970.

Rebekka Astrup Jørgensen.

Ellen Petersen.

Kursusdeltagere 1970

Husholdningslærerinder, dimitteret 25. marts 1970:

203. Bente Vestager Andersen, Stenagergaard, Karlstrup, Karlslunde.
204. Birgit Andersen, Gestelev, Ringe.
205. Agnete Asmussen, Kegnæs, Als.
206. Margit Balman, »Hjørnegaard«, Ouré, Fyn.
207. Asta Rasmussen, Holbækvej 15, Sorø.
208. Anne Margrethe Bjørn, Vestergaard, Skovby.
209. Hanne Borup, Højbjerg, Vissenbjerg.
210. Grethe Broholm, Ø. Stillinge, Slagelse.
211. Dorte Bodker, Klosterallé 18, Ringsted.
212. Lisbeth Christensen, Kaastrup Holme, Kalundborg.
213. Lisbeth Christiansen, Søllinge, Pederstrup.
214. Anne Grete Fleniløse, Gl. Odensevej, Glamsbjerg.
215. Ida Gylling Folkmann, Nyvej 2, Jyderup.
216. Inger Marie Hansen, »Nybo«, Barløse, Sandager.
217. Ingrid Hillersborg, Gimsing, Struer.
218. Hanne Holm Hansen, Slagelsevej 92, Sorø.
219. Karen Høyrup, Ø. Hjermitstev, Manna.
220. Inger Vincentz Jensen, Boeslunde.
221. Vibeke Brix Jensen, Stejlbjerg, Hirtshals.
222. Ellen Marie Jernved, Mynstersvej 14, København.
223. Grete Jørgensen, Fuglse, Holby.
224. Karen Ingrid Lund Jørgensen, Thorsvej 69, Fredericia.
225. Rigmor Truels Jørgensen, Baagø, Assens.
226. Inger-Lise Kjærgaard, Vejerslev, Thorsø.
227. Mette Pedersen, Kongebrovej 5, Sorø.
228. Birthe Krebs, Østrup, Otterup.
229. Karin Krog, Maribo Ladegaard, Maribo.
230. Hanne Larsen, Risbjerg, Strandby, Jordløse.
231. Ingelise Brenøe Larsen, Fakse.
232. Kirsten Larsen, »Toftebæk«, Ll. Heddinge, Rødvig.
233. Anne Marie Lier, Persbråtan 9, Oslo, Norge.
234. Kirsten Lillelund, Hovedgaden 72, Spjald.
235. Unnur Bisgaard, Vestergade 22, Sorø.
236. Inga Momme, Vesløs.
237. Sanne Muncken, Falkoner Allé 42, København F.
238. Britta Pedersen, Pedersker.
239. Elin Pedersen, »Hesselhøj«, Allerup, Brobyværk.
240. Bodil Meyer Petersen, »Granlygaard«, Bublél, Ejby.
241. Bente Riber, Præstefælledvej 103 a, Kastrup.
242. Gertrud Sandvad, Tirstrup, Østjylland.
243. Anne-Dorthe Sigsgaard, Rypevej 20, Langesø, Nordborg.
244. Estrid Svendsen, Ø. Vemb, Vemb.
245. Anikó Szóke, Gerlachsgade 14, Århus.
246. Ingrid Westh, Vestergaard, Rutsker, Hasle.
247. Anna Elisabeth Vig, »Vestervig«, Bølling, Skjern.
248. Anne Marie Østergaard, Søndergade 1, Nørre Sundby.

Elever i 3. klasse fra maj 1970:

Kirsten Korsgaard Andersen, Vesterbro 50, Aalborg.
Ane Kathrine Bang, Hjorte Nymarksgaard, Gelsted.
Birgit Burgaard, Burgaard, Bur.
Mathilde Christensen, Hegslund, Tønder.
Kirsten Hansen, Vedelsgade 1, Sorø.
Kirstine Demant, Søvang, Øster Højst.
Betty Enevoldsen, Mercurvej 10, Hadsten.
Lis Eskesen Grønborg, Erantisvej 1, Grenå.
Elisabeth Hansen, Lyngdalsgaard, Kongerslev.
Karin Hansen, Rungborgvej 5, Hejnsvig.
Ulla Lunde Hansen, Mejerivej 1, Søndersø.
Kirsten Hautorp, Violvej 17, Skive.
Anni Heisel, Kasøgaard, Rødekro.
Anne-Mette Bloch Jensen, Kjærgaard, Oksbøl.
Hann-Lise Lødrup Jensen, Solhytten, Tejn.
Inge-Lise Holme Jensen, Tatol, Skamby.
Karen Jensen, Sandbyvej 18, Hadsten.
Lisbeth Mejlhede Jensen, Sdr. Hvidegaard, Hjørring.
Vibeke Jørgensen, Holbækvej 15, Sorø.
Aase Jensen, Gadstrup.
Dorthe Juhler, Skovrup, Christiansfeld.
Birthe Beck Simmelsgaard, Næstvedvej 25, Sorø.
Margit Hasager Kirk, Solbakken, Skjern.
Kirsten Juul Kristensen, Hedebygade 6, København V.
Kirsten Kristiansen, Lundtofte, Tørsbøl.
Kirsten Kuhr, Løvel, Viborg.
Rita Larsen, Foldbjerg, Vrå.
Mette Gohr Lauridsen, Mølletoft, Spjald.
Elly Leegaard, Langelandsgade 30, Aalborg.
Inge-Lise Toft Lund, Præstgårdsvej 26, Guldager.
Jytte Lund, Agade 44, Kjellerup.
Karin Lundsgaard, Vig.
Kirsten Ravnhøj Olesen, Vedelsgade 2, Sorø.
Lene Bach Nielsen, Vandværksvej 11, Aalestrup.
Lissi Skov Nielsen, Ventegodtsvej 1, Solrød Strand.
Inger Johanne Pedersen, Flintemose, Brandelev.
Ingrid Hauge Petersen, Robstrup, Grenå.
Anna Stær, Svenstrupaard, Nimtofte.
Anne-Grethe Sørensen, Arildsvej 51, Viborg.
Birthe Bonne Sørensen, Ø. Tørslev.
Mona Toftgaard Jensen, P. Damsvej 4, Sorø.
Ulla Møller Thomsen, Lindeallé 41, Skjern.
Dorrit Urbansen, Toldbodgade 67, København.
Elsebeth Østergaard-Christensen, Bøgevangen, Højby, Fyn.

Elever i 2. klasse fra maj 1970:

Lene Kolsbjerg Andersen, Kongensgade 68, Fredericia.
Merete Kruse Andersen, Stegøvej 23, Bogense.
Poul Arndtzen, Nørregade 5, Assentoft.
Helen Carlsson, Rosenvangs Allé 28, Århus C.
Hanne Laumann Pedersen, Esbern Snaresvej 29, Sorø.
Ebba Jacobsen, Holbækvej 15, Sorø.
Birthe Eriksen, Møllevej 35, Hjørring.

Kirsten Eriksen. »Bøgen«, Brønderslev.
 Lene Fogsgaard, Espegaardsvvej 15, Aarhus C.
 Hanne Melgård Hansen, Vormark, Hesselager.
 Jette Hansen. »Engmosegaard«, Dal, Grindsted.
 Ruth Heilesen. Højdevej 58, Virum (maj—august).
 Lis Henriksen, Gerdebredgaard, Gierslev, Løve.
 Birthe Holmgaard, V. Skræddergaard, Vemb.
 Bodil Jensen, Nyvej 17, Skibby.
 Inga Jensen, Ilbrogaard, Ilbro.
 Inger Jensen, Raasted, Randers
 Jette Beltofte Jensen, Vejrholt, Sejlflod.
 Johanne Skov Jensen, »Vævergaard«, Vadum.
 Karen Ellern Jensen, Visse, Gug.
 Else Jespersen, Sundbyvej, Snedsted.
 Ulla Jørgensen, Gurrevej 24, Helsingør.
 Anny Kjærsgaard, Møllestedgaard, Isenvad.
 Elna Konnerup Olsen, Bredholmsvej 12, Sorø.
 Else-Marie Kristensen, Langkastrup, Randers.
 Hanne Hvejsel Larsen, Spidsborg, Allingaabro.
 Ida Larsen, »Lindholm«, Annisse, Helsingør.
 Annelise Laustsen, Daltoftevej 10, Svendborg.
 Ellen Merete Nielsen, Kærsgaard, Nordrup, Ringsted.
 Else Marie Nielsen, Ravnkilde, Arden.
 Jonna Nielsen, Østergade 49, Aabybro.
 Ester Nordentoft, Storgade 32, Sorø.
 Kirsten Nyegaard Olesen, Stenderup Nygaard, Varmark.
 Lisbeth Olesen, Østre Ringvej 43, Hjørring (maj—sept.).
 Anne-Merete Pedersen, Feldsted, Harndrup.
 Grethe Pedersen, Terpager, Bramminge.
 Margrethe Moesgaard Pedersen, Sønderholm, Nibe.
 Tove Pedersen, Øster Kærvej 84, Brønderslev.
 Kirsten Peick-Andersen, Skinderskovvej 62, Herlev.
 Annelise Rasmussen, Skjold, Horsens.
 Petra Schultz Rasmussen, Enggaard, Fjeldstrup.
 Martha Skovhus, Blære, Aars.
 Susanne Stentsøe, Enebærvej 15, Næstved.
 Kirsten Vestergaard Terkelsen, FASTERHOLT.
 Ella Thorup, Vedersø, Ulfborg.
 Eva Østergaard Laursen, Egebjerggaard, Kongsted, Dianalund.
 Karin Berg Westerskov, Markvej 5, Skagen.
 Marianne Willenbrack, Byskov Allé 40, Slagelse.

Elever i 1. klasse fra maj 1970:

Alice Thorndal Andersen, Annasvej 8, Hjørring.
 Ami Andersen, Lyø, Faaborg.
 Anette Bach Andersen, Søndergade 4, Kolind.
 Dorthe Andersen. »Pilehavegaard«, Strøby.
 Lene Andersen. »Bøgely«, Arnøje.
 Lisbeth Antonsen, Engelsholt, Bredsten.
 Jette Bang, Alkjeldsgaard, Helnæs, Ebberup.
 Kirsten Bank, Hertug Abelsvej 11, Kolding.
 Bodil Brejnbøl, Karleby, Øster Ulslev.
 Dorte Bundgaard, Frøstrup.
 Jonna Christensen, Ulfkjærberg, Bækmarksbro.
 Karen Fredslund, Vranderup, Østergaard, Kolding.

Agnethe Thierry Hansen, Mindegade 42, Horsens.
 Birgit Hansen, Jomfrumarken, Nr. Aaby.
 Birgit Fog Hansen, Hesbjerg. Vissenbjerg.
 Inger Hansen, Stenstrup, Sorø.
 Lisbet Hybschmann, »Uldallund«, Vojens.
 Anne-Marie Jensen, Sallerup, Lundby.
 Birthe Jensen, Farstrup, Sebbesund.
 Tove Jensen, »Nielsminde«, Manna.
 Tove Johansen, »Bækgrund«, Hørdum.
 Lis Jørgensen, Parkallé 145, Glostrup.
 Lene Egelund Knudsen, »Ørnehøjgaard«, Bjerne, Faaborg.
 Anne-Merete Glud Larsen, Elysiavej 4, Risskov.
 Elly Larsen, Dalsgaard, Ørsted, Havdrup.
 Lone Larsen, »Torpegaard«, Høng.
 Else Straarup Lund, Dalby, Bjert.
 Judith Lynggaard, Rinkenæs.
 Hanne Madsen, V. Linderup, Brønderslev (maj—sept.).
 Anne Marie Marcussen, Langmosegaard, Fynshav.
 Tove Mølgaard, Stenderup.
 Elisabeth Bjerger Nielsen, Hasselvænget 4, Odense.
 Inge Merete Nielsen, Fjenneslev.
 Mette Nielsen, »Boris«, Idum, Bur.
 Birthe Korsdal Pedersen, Viborgvej 10, Silkeborg.
 Dorte Kærholt Pedersen, »Kærholt«, Søby, Ærø.
 Margit Gammelgaard Pedersen, »Sporuplund«, Sporup.
 Anne-Grete Rasmussen, Tullebølle.
 Eva Bay Rasmussen, Karls, Hobro.
 Else Riggelsen, Roost, Branderup.
 Inge Marie Salbo, Egense, Otterup.
 Inge Schumann, Ekkodalen 12, Næsby.
 Birgit Schuldt, Helgolandsgade 19, Sønderborg.
 Jytte Steckmetz, Stenagergaard, Røde-Kro.
 Elise Anegaard Sørensen, Blindgade 5, Skanderborg.
 Bente Trads, »Hørbækgaard«, Sønderbæk, Randers.
 Karen Winther, »Kærvang«, Støvring.
 Jytte Aalborg, Staureby, Gedser.

Øvelsesskolen fra august 1970:

Connie Andersen, »Landlyst«, Faarevejle.
 Anne Dupont, Brønshøjvej 79, Brønshøj.
 Susanne Eriksen, Lillevangsparken 11, Slagelse.
 Eva Finsen, Søndervej 15, Virum.
 Vibeke Halling, Indre Ringvej 181, Fredericia.
 Jytte Pia Jensen, Schwartzgade 22, Haslev.
 Vibeke Uhrbrand Jensen, Stentoftevej 8, Hvidovre.
 Signe Kofoed, »Skovsholm«, Svaneke.
 Britta Vibeke Madsen, Sommervej 27, Charlottenlund.
 Birgit Toft Nielsen, Solsikkevej 9, Køge.
 Lise Søndergaard Nielsen, Søvej 16, Faarevejle.
 Lone Søndergaard Nielsen, Søvej 16, Faarevejle.
 Inge Pallesen, Thiesens Allé 23, 2. th., Korsør.
 Dorrit Rasmussen, »Frederiksgave«, Sønderup, Hvalso.

3 mdr.s husholdningskursus fra januar 1970:

Anette Bach Andersen, Søndergade 4, Kolind.
Birthe Tofteby Dam, Slotsvænget 26, Slagelse.
Inge-Lise Tofteby Dam, Slotsvænget 26, Slagelse.
Judith Hansen, Mullerup, Slagelse.
Lise Lotte Tang Jensen, Søllerødgade 42, 4. tv., København.
Sussi Vibeke Jørgensen, Bueu 4, Værløse.
Inge Kjeldsholm, Snertinge.
Ulla Neumann, Dr. Margrethesvej 24 D, Ringsted.
Birgit Nielsen, Gl. Skovridergaard, Skjoldenæsholm, Jystrup Sj.
Bodil Nøddebo Nielsen, Gl. Næstvedvej 29, Rønnede.
Britta Svenstrup Nielsen, Klintevej 9, Hadsund.
Lotte Pedersen, Østergade 10, Borup.
Ole Rasmussen, Strandvejen 146, Charlottenlund.
Seiko Sogo, Hokkaido, Japan.
Eddie Vogel, Sognegårdsallé 19, Hvidovre.
Rosalita Sulimann, Philippinerne.

3 mdr.s husholdningskursus fra maj 1970:

Marion Andersen, Gørslev, Østervang.
Narito Akiko, Kanakura, Nangun, Abmoriiken, Japan.
Anne Marie Guldsborg, Østre Boulevard 4, Nakskov.
Kirsten Laursen, Stationsvej 9, Sdr. Bjært.
Lise Hesselholt Madsen, Duntzfeldts Allé 19, 1., Hellerup.
Laila Norup, Agerskovvej 1 A, Rødovre.
Lisbeth Pramann Olsen, Holmegaard, Holme Olstrup.
Majbritt Petersen, Amagerbrogade 6, 1. tv., København.
Marianne Svendsen, Kastanieallé 17, Frederikssund.
Irene Margrethe Sørensen, Lundegårdsvej 22, Bloustrød, Allerød.
Lene Theill, Grønningen 44, Korsør.

8 mdr.s husholdningskursus fra august 1970:

Susan Lis Andersen, Vesterbo 109, Værløse.
Kirsten Vibeke Ankjær, Vestbirkallé 30, Kastrup.
Kirsten Frederiksen, Færgevej 87, Frederikssund.
Linda Bönlykke Hansen, Præstevangen 9, st., Skælskør.
Anne Verner Henriksen, Nordstrandsvej 45, Nykøbing Sj.
Birgitte Hougaard Henriksen, Bastholmen 15, Farum.
Midori Hata, Japan.
Tove Nika Jensen, Tingbjerg Aas 13, 2. tv., Brønshøj.
Alice Vang Jensen, Vaalse, Nr. Alslev.
Bente Vang Jensen, Vaalse, Nr. Alslev.
Lykke Jespersen-Skree, Jernbanegade 38, Haslev.
Dora Solveig Johansen, Tostenæs, Askeby, Møn.
Mariann Overgaard Larsen, Toftekæret 8, Farum.
Birgitte Nielsen, Skaaningevvej 8, Aalsgaarde.
Vivi Irene Nielsen, Kr. Helsingø, Gørlev.
Teruko Noguchi, Japan.
Lisbeth Nordstrøm, Ullerupgade 2, 3. tv., København.
Maybritt Petersen, Baadehavngade 46 A, København.
Jette Højby Rasmussen, Højbygaard, Stillinge Strand, Slagelse.
Inger Thorsen, »Resenholm«, Nyker.

Billedside 1:

1. — og så skal grønkålen skylles godt og grundigt.
2. Frikvarteret udnyttes.
3. Klar til køkkenarbejde.
4. Planlægning er en nødvendighed.
5. Kontorholdet i funktion.
6. Rengøring er en god ting.
7. Det »nye« hjørne af ØK.
8. Vagn Dam ved sin skrivemaskine.
9. Dimissionsholdet 1970.

Billedside 2:

- 1. Fru Ebba Jacobsen, f. Crone.*
- 2. To kønne planter.*
- 3. Posten studeres.*
- 4. Britta og Hans Lambæk Nielsen.*
- 5. Sommerfesten 1970.*

- 6. Kommunikationen mellem lærer og elev er i orden.*
- 7. Badenyumfer.*
- 8. 3-mdr.s januar 1970.*
- 9. Man er vel »galant«.*
- 10. Vor uvrderlige frk. Højer i ØK.*

Billedside 3:

1. Klar til Sveriges-turen.
2. »Se så at så smurt de mudder!«
3. En stribe strikkende damer.
4. En kop kaffe fra automaten.
5. Glade gæster ved fættergildet.

6. Lucia-bruden med sine terner.
7. 3. klasse som hippier.
8. Adjunkt Goeskjær.
9. Øvelsesskolen 1970.

Billedside 4:

1. 8-mdr.s med fire »længder«.
2. 8-mdr.s ved køkkenarbejdet.
3. Man hygger sig i fritiden.
4. 3 mdr.s maj 1970.

5. To velkendte ansigter på
Gl. Ankerhus.

6. 8-mdr.s august 1970.

7. Hr. og fru Jegstrup (Bente Balle).
Til lykke!

